

Dosarul nr. I-69/2019
(1-19143044-24-1-05092019)

SENTINȚĂ În numele Legii

31 martie 2023

satul Ustia, raionul Dubăsari

Judecătoria Criuleni (sediul Dubăsari)

Instanța de judecată în componența:

Președintele ședinței, judecător
grefier

Adrian CERBU
Natalia FENDIC

cu participarea:

acuzatorilor de stat, procurori

Viorel BEIU, Tatiana ȚURCANU, Maria SÎRBU

inculpatului

Nicolaie DIORDIEV

inculpatului

Nina DIORDIEV

inculpatului

Andrei LEAȘCO

apărătorului inculpatului Nicolaie DIORDIEV, avocat

Natalia CRÎȘMARI

apărătorului inculpatului Nina DIORDIEV, avocat

Vasile TRIPAC

apărătorului inculpatului Andrei LEAȘCO, avocat

Valeriu CIUNTU

părților vătămate

Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV, Maria BERZAN

în lipsa părții vătămate

Nadejda NICOLAEV

a judecat în ședință de judecată publică, în procedură generală, cauza penală de învinuire a lui

LEAȘCO Andrei Grigore, născut la *****, IDNP *****,
originar și locuitor al satului Doroțcaia, raionul Dubăsari,
studii superioare, căsătorit, fără persoane la întreținere,
cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal,

DIORDIEV Nicolae Ion, născut la *****, IDNP *****,
originar și locuitor al satului Doroțcaia, raionul Dubăsari,
studii medii speciale, căsătorit, fără persoane la întreținere,
cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal,

și

DIORDIEV Nina Andrei, născută la *****, IDNP *****,
originară și locuitoare al satului Doroțcaia, raionul Dubăsari,

studii superioare, căsătorită, fără persoane la întreținere, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, cauza parvenită spre examinare în instanța de judecată la 05 septembrie 2019, a fost primită în procedură la data de 09 septembrie 2019, și ținându-se cont de complexitatea acesteia și comportamentul părților a fost examinată la 31 martie 2023, procedura de citare a fost legal executată,

acuzatorul de stat a pledat: al recunoaște vinovat pe inculpatul LEAȘCO Andrei Grigore în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) din Codul penal, cu încetarea procesului penal în temeiul art.60 din Codul penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție; al recunoaște vinovat pe inculpatul DIORDIEV Nina Andrei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) din Codul penal, cu încetarea procesului penal în temeiul art.60 din Codul penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție; al recunoaște vinovat pe inculpatul DIORDIEV Nicolai Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) din Codul penal, cu încetarea procesului penal în temeiul art.60 din Codul penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție; de încasat din contul inculpaților cheltuielile de judecată, în sumă totală de 2100 lei; acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate de admis integral; anularea actelor vădit ilegale care au stat la baza deposedării de terenurile părților vătămate cu numerele cadastrale ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor”;

inculpatul Andrei LEAȘCO și apărătorul acestuia, avocatul Valeriu CIUNTU, au pledat pentru adoptarea unei sentințe de achitare, invocând că inculpatul nu a comis infracțiunea ce i se impută și totodată în temeiul art. 60 din Codul penal, liberarea de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție;

inculpatul Nicolae DIORDIEV și apărătorul acestuia, avocatul Natalia CRÎȘMARI, au solicitat adoptarea unei sentințe de achitare în temeiul art.390 alin. (1) p.1) Cod de procedură penală, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;

inculpata Nina DIORDIEV și apărătorul acesteia, avocatul Vasile TRIPAC, au pledat pentru adoptarea unei sentințe de achitare, invocând că inculpata nu a comis infracțiunea ce i se impută și totodată în temeiul art.60 din Codul penal, liberarea de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție;

asupra mijloacelor de probă administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată, instanța de judecată, -

a c o n s t a t a t :

Inculpatul Andrei LEAȘCO, prin rechizitoriu este învinuit de organul de urmărire penală în aceea că, în perioada de timp cuprinsă din anul 2003 până în 2015 în timp ce deținea funcția de primar al sat. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, fiind persoană investită în funcție prin alegeri, în

condițiile legii, deci persoană cu funcție de demnitate publică, potrivit art. 123 alin.(3) din Codul penal, căreia prin alegere și prin stipularea Legii nr. 768 din 02.02.2000 „privind statutul alesului local” și a Legii nr. 436 din 28.12.2006, „privind administrația publică locală”, i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, având obligația de a asigura respectarea pe plan local a Constituției, a altor legi și a hotărârilor Guvernului RM, de a lua măsurile necesare pentru înlăturarea încălcărilor de lege constatate, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inginerul cadastral Nicolae DORDIEV și secretara primăriei Nina DIRODIEV precum și alte persoane în privința cărora urmărirea penală a fost disjunctă, acționând cu intenție directă, încălcând modul de administrare a bunurilor domeniului public a localității, în mod vădit ilegal și arbitrar, depășind evident atribuțiile de serviciu, urmărind scopul acaparării unor loturi de teren, fără existența unei decizii a consiliului sătesc Doroțcaia, știind că loturile de teren cu numărul cadastral ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor” aparțineau lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, prin modificări în ”Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri” au emis acte care acordă drepturi de proprietate și anume Titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe care le-au semnat și eliberat, pentru a fi prezentate la oficiul cadastral Criuleni.

Ca urmare a acțiunilor lor ilegale, lui Mihail BERZAN i-a fost cauzată o daună materială considerabilă în sumă de 35 000 lei, lui Andrei DIORDIEV i-a fost cauzată o daună materială considerabilă în sumă de 35 000 lei și lui Nadejda NICOLAEV i-a fost cauzată o daună materială considerabilă în sumă de 35 000 lei.

Conform concluziilor raportului de expertiză judiciară nr.34/12/I-R-4685 din 21.11.2018 s-a stabilit că: conținutul inițial al inscripțiilor manuscrise cifrice ”0,16” (rândul întâi” și ”0,16” (rândul doi” la pagina 303 din rubrica ”Categorია de folosință” coloana nr.8 la proprietarul de pământ BERZAN Mihail Dionisovici din Registrul Cadastral al Deținătorilor de Terenuri, vol.2 din cadrul Primăriei Doroțcaia, r-nul Dubăsari, au fost modificate prin înlăturarea mecanică-răzuire. în rândul întâi a coloanei nr.8 probabil a fost ”0,26”, în rândul doi a coloanei nr.8 conținutul inițial al inscripțiilor manuscrise cifrice nu a fost posibil de stabilit.

Acțiunile inculpatului Andrei LEAȘCO au fost calificate de organul de urmărire penală în baza art. 328 alin.(1) Cod penal - *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de demnitate publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.*

Inculpatul Nicolae DIORDIEV prin rechizitoriu este învinuit de organul de urmărire penală în aceea că, în perioada de timp cuprinsă din anul 2003 până în 2015 activând în funcția de inginer cadastral în cadrul primăriei sat. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, fiind persoană numit în funcție prin dispoziția primarului sat.Doroțcaia, în condițiile legii, deci persoană cu funcție de răspundere, potrivit art.123 alin.(1) din Codul penal, căreia prin numire și prin stipularea Legii nr. 436 din 28.12.2006, „privind administrația publică locală”, Codul Funciar și Legea 1543 ”Cadastrului bunurilor mobile” i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcției deținute, având obligația de a asigura respectarea pe plan local a Constituției, a altor legi

și a hotărârilor Guvernului RM, de a lua măsurile necesare pentru înlăturarea încălcărilor de lege constatate, împreună și prin înțelegere prealabilă cu primarul Andrei LEAȘCO și secretara primăriei Nina DIORDIEV precum și alte persoane în privința cărora urmărirea penală a fost disjunsă, acționând cu intenție directă, încălcând modul de administrare a bunurilor domeniului public a localității, în mod vădit ilegal și arbitrar, depășind evident atribuțiile de serviciu, urmărind scopul acaparării unor loturi de teren, fără existența unei decizii a consiliului sătesc Doroțcaia, știind că loturile de teren cu numărul cadastral ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor” care aparțineau lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, prin modificări în ”Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri” au emis acte care acordă drepturi de proprietate și anume Titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe care le-au semnat și eliberat, pentru a fi prezentate la oficiul cadastral Criuleni.

Ca urmare a acțiunilor lor ilegale, lui Mihail BERZAN i-a fost cauzată o daună materială considerabilă în sumă de 35 000 lei, lui Andrei DIORDIEV i-a fost cauzată o daună materială considerabilă în sumă de 35 000 lei și lui Nadejda NICOLAEV i-a fost cauzată o daună materială considerabilă în sumă de 35 000 lei.

Conform concluziilor raportului de expertiză judiciară nr.34/12/l-R-4685 din 21.11.2018 s-a stabilit că: conținutul inițial al inscripțiilor manuscrise cifrice ”0,16” (rândul întâi” și ”0,16” (rândul doi” la pagina 303 din rubrica ”Categorია de folosință” coloana nr.8 la proprietarul de pământ BERZAN Mihail Dionisovici din Registrul Cadastral al Deținătorilor de Terenuri, vol.2 din cadrul Primăriei Doroțcaia, r-nul Dubăsari, au fost modificate prin înlăturarea mecanică-răzuire. în rândul întâi a coloanei nr.8 probabil a fost ”0,26”, în rândul doi a coloanei nr.8 conținutul inițial al inscripțiilor manuscrise cifrice nu a fost posibil de stabilit.

Acțiunile inculpatului Nicolae DIORDIEV au fost calificate de organul de urmărire penală în baza art. 328 alin.(1) Cod penal - *participarea la depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de demnitate publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.*

Inculpata Nina DIORDIEV prin rechizitoriu este învinuită de organul de urmărire penală în aceea că, în perioada de timp cuprinsă din anul 2003 până în 2015 activând în calitate de secretar al Consiliului primăriei sat. Doroțcaia, fiind conform prevederilor art. 123 Cod penal, persoană cu funcție de răspundere, căreia prin alegere și prin stipularea Legii nr. 436 din 28.12.2006, „privind administrația publică locală”, i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, împreună cu primarul sat. Doroțcaia Andrei LEAȘCO și inginerul cadastral Nicolae DIORDIEV precum și alte persoane în privința cărora urmărirea penală a fost disjunsă, în timpul îndeplinirii obligațiilor de funcție, încălcând grav prevederile art.1 a Primului Protocol Adițional al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950; art. 46 din Constituția Republicii Moldova adoptată la 29 iulie 1994; art. 10 alin. (1), art. 22 alin. (1) lit. a), b) și d) a

Legii nr. 158 din 04.07.2008, privind administrația publică locală, care stipulează că „funcționarul public este obligat să respecte Constituția, legislația în vigoare, precum și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor; să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine, în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu”- în loc de aceasta, Nina DIORDIEV, acționând cu titlu oficial ca persoană care reprezintă administrația publică locală, în perioada menționată mai sus, acționând contrar prevederilor art. 39 a Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, neavând ca temei o decizie a Consiliului primăriei sat. Doroțcaia, încălcând modul de administrare a bunurilor domeniului privat ale satului Doroțcaia, fapt prevăzut în art. 14 alin. (2) lit. b) a Legii privind administrația publică locală, în mod vădit ilegal și în mod arbitrar, urmărind scopul acaparării unor terenuri arabile, știind că loturile de teren cu numărul cadastral ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor”, aparțineau lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, prin modificări în ”Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri” au emis acte care acordă drepturi de proprietate și anume Titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe care le-au semnat și eliberat, pentru a fi prezentate la oficiul cadastral Criuleni.

Ca urmare a acțiunilor lor ilegale, lui Mihail BERZAN i-a fost cauzată o daună materială considerabilă în sumă de 35 000 lei, lui Andrei DIORDIEV i-a fost cauzată o daună materială considerabilă în sumă de 35 000 lei și lui Nadejda NICOLAEV i-a fost cauzată o daună materială considerabilă în sumă de 35 000 lei.

Conform concluziilor raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-4685 din 21.11.2018 s-a stabilit că: conținutul inițial al inscripțiilor manuscrise cifrice ”0,16” (rândul întâi” și ”0,16” (rândul doi” la pagina 303 din rubrica ”Categorია de folosință” coloana nr.8 la proprietarul de pământ BERZAN Mihail Dionisovici din Registrul Cadastral al Deținătorilor de Terenuri, vol.2 din cadrul Primăriei Doroțcaia, r-nul Dubăsari, au fost modificate prin înlăturarea mecanică-răzuire. în rândul întâi a coloanei nr.8 probabil a fost ”0,26”, în rândul doi a coloanei nr.8 conținutul inițial al inscripțiilor manuscrise cifrice nu a fost posibil de stabilit.

Acțiunile inculpatei Nina DIORDIEV au fost calificate de organul de urmărire penală în baza art. 328 alin.(1) Cod penal - *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de demnitate publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.*

Inculpatul Andrei LEAȘCO, în cadrul ședinței de judecată vinovăția în cele incriminate nu a recunoscut-o și a declarat instanței că, a fost primarul satului Doroțcaia, raionul Dubăsari, în perioada anilor 2003-2015, administrând activitățile de primar conform legii administrației publice locale. În calitatea sa de primar avea acces la registrele deținătorilor de teren din satul Doroțcaia, însă nu a efectuat careva modificări în registru și nu a răzuit nimic. În sectorul ”Podul Armenilor” au deținut pământ părinții și bunicii săi, Grigore LEAȘCO – tata, și Profir LEAȘCO, care a fost bunelul său. Nu cunoaște când le-a fost distribuite aceste terenuri, doar cunoaște că în perioada uniunii sovietice. Mai târziu aceste terenuri au fost luate de șeful gospodăriei din

motivul că tatăl și bunelul său sau dezis de acele terenuri. Nu cunoaște dacă părțile vătămate dețineau careva terenuri în sectorul ”Podul Armenilor”.

La întrebările adresate a comunicat că nu a data careva indicații specialistului pentru a răzui numerele din registrul deținătorilor de teren, menționând că venind în funcție în anul 2003, acele registre deja erau prezente și posibil și acele răzuiiri erau efectuate anterior. Părțile vătămate nu au deținut careva titluri de proprietate asupra acelor terenuri. Pe perioada sa de activitate în calitate de primar, Consiliul local nu a adoptat careva decizii de atribuire a cărora terenuri părților vătămate. La fel comunică că perioada sa de activitate nu cunoaște dacă părțile vătămate au prelucrate acele terenuri și acestea pe perioada de 12 ani cât a activat ca primar nu s-au adresat la el cu careva întrebări referitor la careva terenuri.

La întrebările adresate de către avocatul Natalia CRÎȘMARI, inculpatul a comunicat că nu au fost efectuate careva măsurări masive în perioada mandatului său, el personal a insistat la aceste măsurări, au fost pregătite toate actele necesare, dar din lipsă de surse financiare, acele măsurări masive nu au fost efectuate. Titlu se eliberează în baza unei cereri depuse la primărie și dacă acea persoană e înregistrată în registru. Aceste părți vătămate nu s-au adresat cu întrebarea de a le fi eliberate Titlu de proprietate. Nu cunoaște dacă primăria a elibera vreun act ce ține de inundație. Nu cunoaște dacă au fost adoptate careva decizii de Consiliul Local cu privire la retragerea terenurilor din proprietatea deținătorului de teren conform registrului cadastral al primăriei. Nu cunoaște cum se efectua corectarea sau modificarea în registru referitor la deținătorii de teren. El semna Titlu de proprietate doar după ce acesta era semnat de către secretar și inginerul cadastral, dar nu își amintește dacă de fiecare dată verifica după registrul cadastral. Părțile vătămate nu achitau impozitul funciar pe terenurile la care pretind. Dacă părțile vătămate prelucrau acele terenuri, avea să se adreseze cu careva cereri la primărie, însă nu ia observat niciodată ca acestea să prelucreze acele terenuri.

La întrebările adresate de către acuzatorul de stat, inculpatul a comunicat că, inginerul cadastral Nicolae DIORDIEV gestiona registrul cadastral al deținătorilor de teren. Titlurile de proprietate erau completate de către inginerul cadastral, iar datele incluse în Titlu erau verificate după registrul cadastral. Decizia Consiliului Local servea temei pentru înscrierea în registrul cadastral. Nu cunoaște care sunt temeiuri de rectificare și dacă au existat careva modificări de rectificare în registrul cadastral. La primărie s-a adresat Victor BOȘCĂNEANU, referitor la acele terenuri, la ce el le-a comunicat că nu cunoaște ale cui sunt acele terenuri, la fel ia mai comunicat că ar urma să fie prezent la fața locului reprezentanții organului cadastral pentru a face măsurările de teren, respectiv acel teren a fost măsurat și înregistrat după Victor BOȘCĂNEANU, dar nu își mai amintește modalitatea transmiterii terenului lui BOȘCĂNEANU. Suplimentar a mai comunicat că ceea ce ține de terenul cu 0.23 ari ia fost atribui lui, a chemat la fața locului reprezentanții organului cadastral, dar nu mai cunoaște în baza la ce ia sa atribuit acel pământ care este amplasat la ”Podul Armenilor” și pentru a nu fi luat de partea transnistreană și-a luat lui o parte din pământ. În perioada când a efectuat actele de proprietate activa în calitate de primar, iar Titlurile de proprietate au fost semnate de către el personal și de către inginerul cadastral. La emiterea Titlului de autentificare atribui lui, nu erau

careva înscrieri în registrul cadastral. Suplimentar a comunicat că tatăl și bunelul acestuia sau folosit de aceste tenuri sare se află la "Podul Armenilor", dar nu cunoaște cu certitudine dacă aceștia au avut careva acte de proprietate pe acele terenuri. După ce a perfectat actele de proprietate pe acel teren, a întocmit un contract de donație fictiv cu Victor MAFTEUR pentru a nu fi luat de către partea transnistreană.

La întrebările adresate de către instanța de judecată, inculpatul a comunicat că, nu cunoaște în baza căreia decizii i sa atribuit acel teren, semnătura din Titlu nu-i aparține, în luna august 2015, deja nu activa ca primar, era în concediu medical. Iar dreptul de proprietate la obținut în anul 2015. Referitor la decizia din anul 1995 nu cunoaște nimic. Părinții săi au folosit terenul 0,23 ari (vol.III, f.d.44-45).

Inculpatul Nicolae DIORDIEV în cadrul ședinței de judecată vinovăția în cele incriminate nu a recunoscut-o și a declarat instanței că în perioada 20/10/1999 până la 01/10/2015 a activat în calitate de responsabil funciar. Conform art.23 din Codul funciar, stingerea dreptului asupra terenului alin.1) renunțări benevole a deținătorilor de teren, înstrăinarea terenului de către proprietar, 5) decedările proprietarului, 6) neachitățile sistematice a impozitului funciar, 8) încetării activității întreprinderii, organizației. De la începutul privatizărilor terenurilor când au trecut în gestiunea primăriei, el a fost al treilea responsabil funciar de la lichidarea Colhozului. Primul responsabil funciar a fost Fiodor BERZAN, soțul lui Maria BERZAN, care este parte vătămată în prezenta cauză, după decesul soțului, totul a rămas lui Maria BERZAN. Norma era de 23 ari, iar la destinație 62 ari. În anul 1998 a fost format un nou registru al deținătorilor de teren iar soțul acesteia a fost responsabil. Mai apoi conform registrului dat a fost format un alt registru cadastral nou în anul 2002, unde era indicată cota mare și cea mică. Cota mică era teren intravilan și cota mare era extravilanul satului. Al doilea responsabil funciar a fost Nicolae DRAGOI. După el au mai activat 3 responsabili funciari, Dmitri NICOLAEV, Mihail BERZAN. Maria BERZAN s-a exprimat că este un dezastru în evidența funciară și toate documentele au fost arse, dar nu cunoaște la ce a făcut referire, deoarece pe când activa soțul acesteia au început privatizările și era dezastru după activitatea aceluia, iar acele pământurile erau împărțite noaptea după semnătura soțului ei (la data de 15/07/2017 anexa 6).

A mai specificat că tot acest conflict a fost organizat de către Serghei DIORDIEV, pe motivul că ia respins un certificat. *Andrei LEAȘCO a fost introdus în registru deținătorilor de teren în anul 1995, iar Titlu de proprietate ia fost eliberat când a avut nevoie de el.* Renunțările la terenuri se constata prin faptul că nu se prelucrau terenurile, inclusiv Mihail BERZAN nu prelucra acel pământ din anul 1999. A mai adăugat că recunoaște că sunt rectificări în registrul cadastral și că această rectificare a efectuat-o el personal.

La întrebările adresate de către acuzatorul de stat, inculpatul a comunicat că, la momentul când a fost investit în funcție în anul 1999, a constatat careva rectificări în registrul cadastral, în dreptul acelor rectificări nu era indicat temeiul rectificărilor, dar nici persoana care a efectuat acea rectificare, consideră că acele rectificări au fost efectuate de către persoana care a activat în anii precedenți. În anul 2002 în registru cadastral nu era indicat locul amplasării terenurilor. Locul terenurilor se identifica din spusele proprietarilor la fața locului. Inclusiv a comunicat că Nadejda

NICOLAEV nu figura în registrul cadastral, iar Andrei DIORDIEV a refuzat de terenul dat prin contrasemnătură și a luat teren în raza satului. La fel și Mihail BERZAN în anul 1992 a menționat că nu avea nevoie de acel teren. Primăria nu se implica în proprietățile private, aceasta doar elibera Titlu provizoriu care erau semnate de către Primar, secretar și inginerul cadastral, care mai apoi se înregistrau în registrul cadastral, în urma cărui se elibera Titlu de proprietate. Victor BOȘCĂNEANU a obținut acel teren la schimb cu Vera BERZAN, din care motiv ia fost eliberat Titlu provizoriu de către primărie. Personal a efectuat rectificare în registrul cadastral la rubrica lui Mihail BERZAN la indicația șefului inginerului cadastral Criuleni, rectificare a fost efectuată în anul 2002. După acesta a semnat Titlu care ia fost eliberat lui Andrei LEAȘCO, care mai apoi ia fost prezentat acestuia, sa bazat de decizia din anul 1995 care avea o listă anexă unde era indicat că tatăl lui Andrei LEAȘCO deținea acele terenuri. A mai dedus acest fapt din motivul că cândva acele terenuri mai erau prelucrate de către bunelul lui Andrei LEAȘCO. Suplimentar a comunicat că Titlu provizoriu a fost semnat de către Andrei LEAȘCO care mai apoi a venit la el și ia zis ca să semneze fără a verifica în registrul cadastral. Registrul cadastral se deținea la el în birou, în safeu. A mai menționat că el personal e răzuit în registrul cadastral, nu era, exista un cod cadastral așa ia comunicat șeful cadastrului funciar Criuleni RADU Mihail Nicolae.

La întrebările adresate de către instanța de judecată inculpatul a comunicat că, nu la lipsit de teren pe Mihail BERZAN, deoarece acesta prin cerere depusă a refuzat de acel teren și acea cerere a fost înregistrată la Criuleni.

Suplimentar a mai comunicat că a răzuit în registrul cadastral în anul 2002, si despre acest fapt a declarat procurorului. A redus la 0,16 ari care constituie terenul de lângă casă. Iar terenul de 12 ari pe care le deținea de lângă "Podul Armenilor" le-a lăsat și nici nu au mai fost achitate impozitul funciar. În registrul al gospodăriei de evidență acesta nu s-a semnat, de aceea a considerat că acesta a refuzat și Mihail BERZAN nu sa semnat pentru anul 2002 pentru diferența terenului pe care a fost lăsat. El sa semnat doar pentru terenul de 16 ari și nu a avut nici o obiecție mai mult. A mai menționat că acele terenuri care au fost șterse din registru, de către acesta nu mai erau prelucrate, iar în anul 2015 acele terenuri au fost luate de către LEAȘCO și BOȘCĂNEANU. Pământul care a fost radiat din registru nu era folosit de nimeni și nici prelucrat de cineva (vol.III, f.d.46-47).

Inculpata Nina DIORDIEV, în cadrul ședinței de judecată vina în cele incriminate nu a recunoscut-o și folosindu-se de dreptul său de a nu depune declarații, a refuzat să facă careva declarații (vol.III, f.d.48).

Întru susținerea vinovăției inculpaților Andrei LEAȘCO, Nicolae DIORDIEV și Nina DIORDIEV în comiterea infracțiunii incriminate, în cadrul cercetării judecătorești acuzatorul de stat a administrat următoarele probe:

Declarațiile părții vătămate Mihail BERZAN, care în ședința de judecată a declarat că, loturile de teren care sunt amplasate în satul Doroțcaia la hotar cu Grigoriopol le deținea din bătrâni, aceste loturi consideră că îi aparțineau din motivul că achita impozitul funciar și se considera proprietar. Titlu de proprietate nu a deținut și acel lot de teren era de 12 ari. Acel lot se afla în zona de conflict. La momentul când a dorit ca să le prelucreze a aflat că acele loturi deja

nu mai sunt și că erau șterse din cartea funciară. Inginerul cadastral Mihail BERZAN, ia comunicat că sunt date la alte persoane și că au fost șterse din cartea funciarului. După aceasta deja au început a se clarifica, din motivul că pentru loturile date a achitat impozitul funciar și a înaintat în instanța de judecată cerere pentru ai fi restituite loturile de teren. A mai menționat că inculpații îi sunt cunoscuți și consideră că ei sunt vinovați astfel solicită ca săi restituie loturile de teren înapoi.

La întrebările adresate de către avocatul Valeriu CIUNTU, partea vătămată a comunicat că, nu cunoaște la care categorie îi se atribuie terenul său și nici nu cunoaște cât costă acel teren. La fel comunică că nu cunoaște dacă există vreo decizie a primăriei prin care i sa atribuit acel lot de teren. Consideră că acel lot îl deține din bătrâni și că este moștenitor aceluși lot. Nu deține Titlu de proprietate asupra aceluși lot și satul Doroțcaia nu dispune de Titluri.

Menționează că întregul sat cunoaște că acel lot îi aparține și că acel lot ia fost atribuit de țarul Nicolae, bunelului său, la care pentru acel lot el achita impozit funciar.

La întrebările adresate de către avocatul Natalia CRÎȘMARI, partea vătămată a comunicat că, bunelul său care îi spunea BERZAN Samoil Ivan a decedat în anul 1972, iar după decesul bunelului său acel teren a fost folosit de către el. A mai menționat că de acele 12 ari nu sa mai folosit nimeni, inițial a fost dat la mai multe persoane pentru folosință, dar după ceea s-a înceta a fi prelucrat, între timp el se folosea de terenul părinților. Bunelul său BERZAN Samoil era membru de colhoz. De cele 12 ari el a început se folosi din anul 1979 până în anul 2016 când deja ele sau transmis la alte persoane. Nu cunoaște dacă este vreo dispoziție a primăriei precum ar fi trecute acel lot de teren după numele său, însă achita impozitul și dispune de bonuri de plată pentru acestea. Acel lot de teren el îl folosea ca moștenitor de la tatăl său.

La întrebările adresate de către avocatul Vasile TRIPAC, partea vătămată a comunicat că, la părinți au fost 4 copii, dar terenul ia rămas lui din motivul că el era mezinul.

La întrebările adresate de către avocatul Natalia CRÎȘMARI, partea vătămată a comunicat că, terenul dat aparține satului Doroțcaia. El a suferit un prejudiciu prin faptul că terenurile date sau vândut și solicită ca săi fie restituite sau să i se achite banii pentru aceste loturi. Decizia consiliului prin care au fost transmise aceste terenuri nu a fost contestată, la fel nu s-au adresat în judecată pentru a contesta decizia sau Titlurile de transmitere în proprietate a acelor loturi de teren la alte persoane. La momentul când se vindeau terenurile, cumpărătorul ia propus 250 dolari de soță, au mers inițial pentru a perfecta actele, și la acel moment a aflat că acel teren era vândut. Acele terenuri se află lângă traseu în zona de conflict din acest motiv erau prelucrate parțial, fiindcă de fiecare dată erau alungați. Prețul la acel teren a fost stabilit de către cumpărător. A fost scutit de plata impozitului, dar în acea perioadă când a fost scutit, toamna a mers și a efectuat aratul terenului, dar când a mers să-l semene deja era semănat. Acel teren a fost prelucrat în 2012, iar în 2013 când a mers să-l semene deja era semănat. Nu a primit nici o compensație bănească pentru faptul că nu a avut posibilitatea să prelucreze terenul, și nici nu cunoaște dacă alte persoane a primit careva compensații. Pensia o primește de la regiunea Transnistreană (vol.II, f.d.156-157).

Declarațiile părții vătămate Andrei DIORDIEV, care în ședința de judecată a declarat că terenul dat nu îi aparține lui personal, nu este proprietar, dar terenul dat a aparținut părinților lui care la moment sunt decedați. Aceste loturi de teren sunt amplasate în apropiere de or. Grigoriopol. La general în sat nimeni nu dispune de careva acte pe acele terenuri. Toată informația referitoare la terenuri se deținea în primărie, care cunoștea cine și cât teren deținea. Lotul de teren la care pretinde este moștenire de la părinții săi. Ei sau adresat la primărie cu întrebarea de a le fi eliberate titluri de proprietate, însă nici până la ziua de astăzi nu au primit acele titluri. Sa discutat despre faptul că titluri pe acele terenuri au fost, dar au fost arse de către Andrei LEAȘCO. Despre terenul dat se ducea control la primărie, inițial erau 10 sote dar mai apoi au devenit 8 sote din motivul că au fost spălate de r. Nistru. Acel teren îl prelucra împreună cu mama sa. În anul 1992 a mers ca să vadă acel lot de teren la ce a fost întâlnit de o persoană de naționalitate Cazacă și ia comunicat că dacă dorește să trăiască, să fugă de acolo. Referitor la teren sau adresat la primarul care este la moment și au fost ridicate actele referitoare și iau fost comunicat că astfel de acte nu sunt în primărie. Însă a fost o adresare și răspuns a parvenit că acele terenuri totuși aparțin statului, după aceasta sau adresat la procuratură. Nu cunoaște cui i-au fost vândute acele loturi, dar din auzite cunoaște că or. Grigoriopolul. Primăria a constatat că sunt vândute.

La întrebarea acuzatorului de stat, partea vătămată a comunica că sa adresat la primăria și acolo a primit răspuns că acele loturi de teren au fost vândute.

La întrebarea instanței, partea vătămată a comunicat că, este hotărârea primărie unde este informat că acele loturi de teren sunt vândute.

La întrebarea avocatului Valeriu CIUNTU, partea vătămată a comunicat că, nu este așa decizie a consiliului local prin care le-a fost atribuit acele loturi. Nu dispune de titlu de proprietate și nimeni în sat nu dispun de așa titluri pe acele loturi. Prețurile la teren au fost stabilite de către cumpărător. Anterior în anii 1908 acel lot de teren a aparținut părinților săi. Tatălui său îi spunea DIORDIEV Vasile Onisemovici, iar mamei sale DIORDIEV Irina Petru. Mai întâi a decedat tatăl său, mai apoi mama sa în anul 2009, atunci acele terenuri deja erau vândute. La fel și părinții săi nu dețineau careva acte că erau proprietari la acele terenuri. Toate actele pe acele terenuri se dețineau în primărie și destinația acelu teren era arabilă, deoarece acolo era viță de vie.

La întrebarea avocatului Natalia CRÎȚMARI, partea vătămată a comunicat că, după decesul mamei sale nu a primit certificatul de moștenire, dar toate mențiunile se făceau în primărie. Mai are un frate Ilie DIORDIEV care la fel nu a primit certificatul de moștenire. Prima casă părinții au perfectat actele după el, iar a doua casă a fost perfectat actele după fratele său. Anterior toată averea se trecea prin primărie, deja în prezent prin cadastru.

La întrebările adresate de către avocatul Vasile TRIPAC, partea vătămată a comunicat că banii pe acele terenuri vândute ia primit persoana care lea vândut. În anul 1992 nimeni nu achita impozit pe acele terenuri, el personal era scutit din motivul că era pensionar. A mai specificat că a aflat în anul 2016 despre faptul că terenurile sunt vândute.

La întrebarea acuzatorului de stat, partea vătămată a comunicat că primarul, inginerul cadastral și secretarul primărie cunoșteau despre faptul că el prelucrează acele lot de teren (vol.II, f.d.159-160).

Declarațiile părții vătămate Maria BERZAN, care în ședința de judecată a declarat că, este născută în anul 1949 și au fost 5 copii în familie. Nu cunoaște în ce an au fost date acele loturile de teren dar când au fost distribuite la toată lumea atunci a fost distribuite și nașului său. Acolo erau plantați copaci de prune, dețineau lozniță și produceau prune uscate. Acel teren este amplasat lângă traseul care duce spre or. Grigoriopol. Nu deține nici un act că acel teren îi aparține, dar are moștenire că tot ce îi se revenea mamei sale i se revine ei. Acest testament a fost făcut în anul 1979. Are certificat de moștenire, dar nu a obținut vreun act de proprietate pe cele 8 ari, și nici nimeni din sat nu deține așa acte.

A mai comunicat că mama acesteia a prelucrat acel lot de teren până în anul 1991, dar până în anul 1996 nimeni nu au prelucrat acele terenuri din motivul că nu le-au permis.

Menționează că mama sa nu achitat impozit din motivul că era scutită de acest impozit. Acest teren este o tradiție și se transmite din neam în neam. A mai menționat că ea sa adresat la BERZAN, inginerul cadastral referitor la aceste loturi, însă i sa comunicat ca să nu răscolească că se va face de rușine.

Mai menționează că BOȘCĂNEANU, are legătură cu acel lot de teren și ia fost comunicat că el deține acel pământ care îi aparține ei. Își apreciază prejudiciul în sumă de 20 mii lei.

La întrebarea adresată de către avocatul Vasile TRIPAC, partea vătămată a comunicat că, mama acesteia a decedat în anul 2008, iar după decesul ei a moștenit toată averea ei (vol.II, f.d.162).

Declarațiile martorului Ivan IVANOV, care a declarat că, în perioada anilor 1975-1980 activa în calitate de brigadir, iar Vasile DIORDIEV fiind unul dintre proprietarii terenurilor de la "Podul Armenilor" mergea la el și îi cerea ajutor pentru prelucrarea terenurilor. Acolo mai era proprietar Arion COJOHARI, Ivan CIUDIN, Vasile DIORDIEV și Ivan BERZAN. Terenul care îi aparține lui Ivan BERZAN la prelucrat și folosit feciorul acestuia Mihail BERZAN, iar terenul lui Vasile DIORDIEV la fel a fost folosit de către fiul acelui Andrei DIORDIEV, ei au folosit acele terenuri până în anul 1992, ulterior nu mai cunoaște ce sa întâmplat cu acele terenuri. Majoritatea terenurilor de acolo au fost prelucrate până în anul 1992.

La întrebarea avocatului Valeriu CIUNTU, martorul a comunicat că, cunoaște persoana pe nume BERZAN Mihail Dionisie, dar nu cunoaște dacă acesta deținea careva acte asupra acelor terenuri, dar în schimb prelucra acele terenuri. Nu cunoaște câte ari aveau acele terenuri. În anii când activa el nu sa interesat dacă au fost careva decizii ai primăriei de atribuire al terenurilor lui Mihail BERZAN. Îl cunoaște pe DIORDIEV Andrei Vasile ca consătean, dar nu este în relații de rudenie cu el, ultimul deținea și el teren la "Podul Armenilor" în jurul a 12-15 ari. Iar pe NICOLAEV Nadejda Hariton, nu și-o amintește, și nici nu o cunoaște. Pe BERZAN Maria o cunoaște, la fel cunoștea că deține și ea teren la "Podul Armenilor" dar cât anume nu cunoaște.

La întrebările adresate de către avocatul Vasile TRIPAC, martorul a comunicat că, pe tipul sovietului sătesc la fel se achitau impozite și acele terenuri erau gestionate de către sovietul

sătesc. Posibil să se găsească vreun acte de posesie acelor terenuri numai în cazul dacă nu sunt distruse. La fel nu cunoaște dacă sunt careva moșteniri pe acele terenuri. Dacă se prelucrau terenurile erau înregistrați la sovietul sătesc și plăteau impozite pe ele. Din anul 1992 nu mai cunoaște cât timp nu au fost prelucrate acele terenuri. Terenurile date sunt amplasate între traseu și r. Nistru.

La întrebarea avocatului Natalia CRÎȘMARI, martorul a comunicat că, nu cunoaște dacă Vasile DIORDIEV sa folosit de acele terenuri după anii 1992, pînă în anul 1992 de acel teren sa folosit Andrei DIORDIEV.

La întrebarea acuzatorului de stat martorul a comunicat că, îl cunoaște pe Andrei LEAȘCO, și faptul că cineva din rudele lui a deținut teren prin apropiere de "Podul Armenilor", Victor BOȘCANEANU și rudele acestuia nu au deținut careva terenuri la acea amplasare. Inclusiv a mai menționat că acele terenuri aparțineau sovietului sătesc, și nu a văzut vreo dată o hotărâre a sovietului sătesc de distribuire a terenurilor de acolo, iar după anii 1992 nu este la curent dacă consiliul primăriei a adoptat o astfel de hotărâre (vol.III, f.d.24).

Declarațiile martorului Nina BERZAN, care a declarat că, este originară din satul Doroțcaia, este cumnata părții vătămate Mihail BERZAN. A comunicat că cunoaște terenurile de la sectorul "Podul Armenilor", care este amplasat la hotar cu or. Grigoriopol, îi sunt cunoscuți proprietarii acelor terenuri, inclusiv deținea teren și cumnatul său Mihail BERZAN. În anii 1973-1974 îl ajuta la prelucrarea terenurilor. Persoanele care mai dețineau terenuri acolo se numeau Hariton COJUHARI, Vasile DIORDIEV, iar mai apoi acele terenuri erau transmise copiilor acestora. Terenul lui Hariton COJUHARI a fost prelucrat de către Nadejda NICOLAEV, iar a lui Vasile DIORDIEV a fost prelucrat de către Andrei DIORDIEV. Nu cunoaște dacă cei care prelucrau acele terenuri dețineau careva acte, dar în schimb achitau impozite pe acele terenuri. La fel nu cunoaște ca părinții lui Andrei LEAȘCO a deținut careva terenuri la "Podul Armenilor". Ea personal nu a deținut careva teren acolo, dar cunoaște că Mihail BERZAN a deținut că mergea și îl ajuta la prelucrarea terenului.

La întrebările adresate de către avocatul Valeriu CIUNTU, martorul a comunicat că, terenul dat Mihail BERZAN la moștenit de la tatăl său Ivan BERZAN, însă nu cunoaște dacă Mihail BERZAN deține certificat de moștenire, dar faptul că anterior nu se făceau așa certificate, și nu cunoaște dacă deținea Titlu de proprietate.

La întrebarea avocatului Vasile TRIPAC, martorul a comunicat că, după anul 1992 au mers la acele terenuri pentru a le semăna, dar a văzut că deja acele terenuri erau prelucrate și semănate, la moment cunoaște că terenurile date sunt vândute și este amplasată o construcție acolo. Nu cunoaște ca să fi depus cerere cineva dintre proprietarii acelor terenuri pentru anularea contractului de vânzare-cumpărare.

Pe parcursul judecării cauzei partea vătămată Nadejda NICOLAEV a decedat. Instanța de judecată, avînd lista rudelor apropiate a decedatei furnizate de Primăria Doroțcaia, r-nul Dubăsari(vol.III, f.d.16), ia notificat pe ultimii, conform prevederilor art.81 alin.(1-2) Cod de procedură penală, în vederea manifestării dorinței de a exercita drepturile și obligațiile părții

vătămate decedate, acordându-le un termen rezonabil (vol.III, f.d.18). Nici o persoană din lista rudelor apropiate nu a dorit să uzeze de prevederile art.81 alin.(1-2) Cod de procedură penală. Instanța dispunând examinarea cauzei în lipsă (vol.III, f.d.25).

Declarațiile martorului Mihail BERZAN, care a declarat că a activat în calitate de specialist pentru reglementarea regimului proprietății funciare în perioada anilor 2015-2019. Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Mihail NICOLAEV s-au adresat la primărie în anul 2017, cu întrebare că anterior terenul care este amplasat la ”Podul Armenilor”, a fost prelucrat de către părinții lor, inclusiv până în anul 1992 au fost prelucrate și de către ei personali. La momentul de față terenuri date sunt prelucrate de către alți proprietari. În cadrul Primăriei satului Doroțcaia comunică că, nu au fost efectuate măsurări masive, din aceste motive le-au fost greu să verifice terenurile anterioare. Nu cunoaște cui au aparținut acele terenuri din motivul că nu deține careva informații în baza de date, deoarece anterior nu erau înregistrate. Evidența terenurilor era deținută conform registrului cadastral al primăriei. În registrul cadastral al primăriei este indicat doar suprafața totală al terenurilor pe care îl deține proprietarul, dar fără să fie indicat amplasarea acestor terenuri. A expediat o scrisoare Oficiului Teritorial Cadastral referitor la aceste terenuri și a primit informații că acele terenuri era înregistrate după persoanele care nu erau cu domiciliul în satul Doroțcaia, deja după aceasta a informat persoanele care sau adresat la primărie referitor la acele terenuri. Suplimentar a mai adăugat că, referitor la aceste terenuri în registrul cadastral era indicat contract de vânzare-cumpărare a acestor terenuri încheiate cu foștii proprietari. Nu a deținut careva date că Mihail BERZAN și celelalte persoane care sau adresat ar fi fost titularii acelor terenuri. Înaintea sa în calitate de inginer cadastral a activat Nicolaev DIORDIEV până în anul 2015. Nu a fost convocată ședință pentru a discuta cu Mihail BERZAN și restul referitor la terenurile în cauză și la contractele de vânzare-cumpărare. Primarul a comunica lui Mihail BERZAN și persoanelor care au ridicat întrebare referitor la acele terenuri că o soluție referitor la acele terenuri o vor primi doar în instanța de judecată. Acele persoane dețineau terenuri conform registrului, dar nu își amintește să fi fost făcute careva modificări în registru.

La întrebarea avocatului Valeriu CIUNTU, martorul a comunicat că, era de competența consiliului local pentru a emite hotărâre referitoare la atribuirea terenurilor în proprietate privată, dar dacă există o astfel de hotărâre și dacă le-au fost atribuite lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV teren în proprietate privată nu cunoaște și nu poate confirma acest fapt. Mihail BERZAN ia comunicat că părinții săi au prelucrat acele terenuri, dar careva titluri de proprietate nu au fost eliberate lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV pentru acele terenuri. Aceste persoane nu au deținut titluri provizorii de proprietate. În registrul cadastral era indicat doar suprafața totală a terenurilor. Consiliul local nu a adoptat nici o hotărâre cu privire la atribuirea în proprietatea acestor persoane terenurile de la ”Podul Armenilor”. Persoanele Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV nu dețin titlu de proprietate asupra acelor terenuri. Mihail NICOLAEV, ia comunicat că părinții lui au prelucrat acele terenuri și el ca urmaș pretinde la acele terenuri. Mihail BERZAN pretinde acel teren din motivul că a prelucrat terenul până în anul 1992 după cum ia fost repartizat anterior. Acele terenuri au fost prelucrate de către părinții lor și de către ei inclusiv până în anul

1992. Nu cunoaște de cine anterior le-a fost atribuite terenurile date. În perioada sa de activitate nu cunoaște dacă au fost achitate impozite pe terenurile date, însă după anul 1992 nu au fost prelucrate (vol.III, f.d.226-27).

Declarațiile martorului Nina DICUSAR, care a declarat că, terenurile despre care merge vorba sunt amplasate la "Podul Armenilor" în apropiere de or. Grigoriopol și se află pe malul Nistrului. Ea personal nu a deținut acolo teren. Mama lui Andrei LEAȘCO care se numea Maria LEAȘCO deținea teren la "Podul Armenilor", își amintește că era mică și sora sa Maria LEAȘCO o lua cu ea la acele terenuri care se află la "Podul Armenilor", pentru a strânge prune și cartofi. Nu poate comunica cu certitudine pînă în ce an a fost prelucrat acel teren de către sora sa, dar și dacă deținea careva cate pe acel teren. Din câte cunoaște acel teren a rămas fiului Andrei LEAȘCO. Nu poate comunica dacă în prezent Andrei LEAȘCO prelucrează acel teren (vol.III, f.d.28).

Declarațiile martorului Natalia GROZA, care a declarat că, cunoaște unde sunt amplasate terenurile denumite "Podul Armenilor", pe malul Nistrului în apropiere de or. Grigoriopol. Andrei DIORDIEV care era nașul său, deținea teren la acea amplasare prin anii 1987-1988 și pînă la război acel teren a fost prelucrat de tatăl Vasile DIORDIEV, iar după decesul acestuia, terenul a trecut în gestiunea lui Andrei DIORDIEV. Nu poate comunica dacă tatăl lui Andrei sau nemijlocit Andrei dețineau careva acte de proprietate pe acel teren. Îi este cunoscut doar faptul că era prelucrat de către aceștia. La momentul de față acel teren nu este prelucrat de către Andrei DIORDIEV din motivul că acesta este decedat de 2 ani deja. Lângă Andrei DIORDIEV deținea teren Mihail BERZAN, dar mai alături era un moș Ianoș, dar cine era acea persoană nu o cunoaște. Îl cunoștea pe Mihail BERZAN din motivul că des se vedeau acolo la prelucrarea terenurilor. La moment nu cunoaște cu-i aparțin acele terenuri (vol.III, f.d.29).

Declarațiile martorului Victor BOȘCĂNEANU, care a declarat că în anul 2012 locuitorul or. Grigoriopol, Oleg STOIANOV ia propus să prelucreze un teren care era amplasat în regiunea "Podul Armenilor", care se află între or. Grigoriopol și satul Doroțcaia, pe care acea persoană îl prelucra din anul 2005 cu permisiunea Ocolului Silvic din Grigoriopol. Acea persoană nu ia prezentat careva acte, doar ia comunicat verbal. În schimbul folosirii aceluși teren ia fost cerut doar cheltuielile suportate pentru deștelenirea terenurilor, a achitat cam aproximativ suma de 100 dolar, exact nu își mai amintește, și din anul 2012 a început a prelucra acele terenuri. A mai adăugat faptul că personal sa adresat la primăria satului Doroțcaia în anul 2012 cu întrebarea dacă are dreptul să prelucreze acele terenuri, la ce a primit răspuns de la primărie ca la acele terenuri nu pretind nimeni, la acel moment fiind primar Andrei LEAȘCO, iar inginerul cadastral fiind Andrei DIORDIEV și care i-au comunicat că deja de 8 ani la aceste terenuri nu pretinde nimeni, și că la acei deținători le-au fost repartizate alte terenuri în altă parte, iar alți deținători sau dezis de acele terenuri. De atunci el a prelucrat acele terenuri pînă în anul 2015. O singură dată a fost chemat la primărie pe când era în funcție un alt primar. Valeriu BERZAN fiind inginerul cadastral la invitat cu întrebarea că persoanele pe numele Mihail BERZAN și Andrei DIORDIEV pretind la terenurile pe care le prelucra el. A fost organizată o ședință la primărie, comisia funciară și în cadrul ședinței el a întrebat cine sunt persoanele care pretind la

terenurile prelucrate de către el, la ce Andrei DIORDIEV a comunicat că el pretinde și că cunoaște unde sunt amplasate acele terenuri care erau prelucrate de către acesta. La rândul său el la fel la întrebat pe Andrei DIORDIEV de ce nu a venit până în prezent la primărie să comunice că dorește să prelucreze acele terenuri și nici nu a putut motiva în baza la ce acte a fost efectuată revindicarea acelor terenuri. Nu își mai amintește în ce an a înregistrat prunele, dar de la primărie a primit un titlu de autentificare a dreptului de teren și în baza căruia la înregistrat la OTC dreptul de proprietate. Titlu de proprietate ia fost eliberat în perioada primarului Andrei LEAȘCO. Începând cu anul 2012 a achitat impozitul funciar până în anul 2015 când deja a atins vârsta de pensionare a fost scutit de impozit (vol.III, f.d.30).

Declarațiile martorului Valeriu BERZAN, care a declarat că, activează în calitate de primar al satului Doroțcaia raionul Dubăsari din data de 01.06.2022 până în prezent. Până a accede el în funcția de primar, primarul satului a fost Andrei LEAȘCO, și ambii au fost concurenți electorali în anul 2015. Comunică că din start a avut careva neînțelegeri cu Andrei LEAȘCO din cauza ștampilei primăriei și automobilul de serviciu. În anul 2017 în adresa primărie a fost depusă o cerere din partea lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, precum că Andrei LEAȘCO i-a expropriat terenurile pe care le aparțineau. La acel moment primăria a convocat comisia funciară în anul 2017 au fost invitați petiționarii inclusiv și Andrei LEAȘCO și în cadrul ședinței au fost examinate cererile depuse. La acea comisie fiecare ziceau că terenurile date le aparțin. Văzând că nu se soluționează întrebarea le-a propus părților ca să găsească o cale amiabilă pentru soluționare sau să se adreseze în instanța de judecată. În toamna anului 2017 petiționarii sau adresat în instanța de judecată. A subliniat că era vorba de terenurile cu denumirea "Podul Armenilor", amplasat în satul Doroțcaia. Nu au fost efectuate măsurările masive din aceste considerente primăria operează cu toate datele din registrul deținătorilor de teren. Registrul care este la evidență din anul 2000 la contul lui Andrei LEAȘCO erau trei înscrieri art.11-31 ari, pe lângă casă - 0,11 ari și 0,25 ari la "Podul Armenilor" cu destinație agricolă. La acest cont nu a fost indicat data când a fost trecut în registru. Conform art.20 din Codul funciar, dreptul de eliberare a titlului de autentificare de teren îi revine primăriei. Cetățeanul se adresează la primărie precum că dorește să înregistreze terenul la OTC, iar responsabil de ținerea la evidență înscrierea din registrul deținătorilor de teren este specialistul pentru reglementare relațiilor funciare, tot această persoană perfectează titlul provizoriu conform înscrierilor din registrul deținătorilor de teren. După ce este semnat de către acesta este prezentat pentru semnătură primarului. Lui Andrei LEAȘCO i-a fost eliberat titlu provizoriu cu indicarea numărului cadastral 1023 suprafața terenului fiind 0,25 ha și data eliberării titlului provizoriu din 10.05.2015. Titlul respectiv a fost semnat de către specialistul pentru reglementare relațiilor funciare Nicolaev DIORDIEV și primar. Pe faptul semnării titlurilor a fost anchetat.

Probele scrise cercetate în cadrul ședinței de judecată în susținerea învinuirii sunt următoarele:

- procesul-verbal de constatare a infracțiunii înregistrată în Registrul nr. 1 de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni a IP Dubăsari din 15.12.2017 (f.d.5, vol. I);

- procesul-verbal de examinare a documentelor din 15.08.2018 prin care au fost supuse examinării copia actelor de pe terenurile cu nr. cadastrale *****, ***** și ***** amplasate în sat. Doroțcaia r-nul Dubăsari (f.d.75, vol. I);

- copia contractului de donație nr. ***** din 01.06.2017 încheiat între Andrei LEAȘCO în calitate de donator și Vitalie MAFTEOR în calitate de donatar, obiectul contractului îl constituie terenul cu modul de folosință grădini cu suprafața totală de 0,1645 ha, cu nr. cadastral ***** (f.d.78-79, vol.I);

- copia contractului de donație nr. 572 din 19.01.2017 încheiat între Victor BOCȘANEAN și Eugenia BOȘCANEAN în calitate de donator și Irina CHEPTENE în calitate de donatar, obiectul contractului îl constituie terenul cu modul de folosință grădini cu suprafața totală de 0,1762 ha, cu nr. cadastral ***** (f.d.80-82, vol.I);

- copia titlului de autentificare a dreptului deținător de teren eliberat lui Victor BOCȘANEAN la 13.07.2017 pe terenul cu suprafața de 0,1762 ha, cu nr. cadastral *****, amplasat în sat. Doroțcaia, r-nul Dubăsari (f.d.84, vol.I);

- copia certificatului cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună în devălmășie nr. ***** din 05.10.2017 prin care se confirmă că BERZAN Vera fiind soția supraviețuitoare a cet. BERZAN Damian este proprietara a ½ cotă-parte din terenul cu modul de folosință grădină cu suprafața de 0,352 ha, situat în extravilanul sat. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, cu nr. cadastral ***** (f.d.85-86, vol.I);

- copia certificatului de moștenitor legal nr. 8335 din 05.10.2017 prin care se confirmă că BERZAN Vera a moștenit averea cet. BERZAN Damian care este compus din ½ cotă-parte din terenul cu modul de folosință grădină cu suprafața de 0,352 ha, situat în extravilanul sat. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, cu nr. cadastral ***** (f.d.87-88, vol-I).

- copia contractului de schimb nr. 10646 din 21.12.2017 încheiat între Victor BOCȘANEAN și Eugenia BOȘCANEAN pe de o parte și BERZAN Vera pe de altă parte, prin care se confirmă că soții BOCȘANEAN au schimbat terenurile agricole situate în extravilanul sat. Doroțcaia r-nul Dubăsari cu nr. cadastrale *****, *****, *****, *****, *****, *****, *****, *****, *****, *****, iar cet. BERZAN Vera schimba terenul cu suprafața de 0,352 ha, situat în extravilanul sat. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, cu nr. cadastral ***** (f.d.89-92, vol.I);

- contractului de donație nr. 574 din 19.01.2017 încheiat între Victor BOCȘANEAN și Eugenia BOȘCANEAN în calitate de donator și Irina CHEPTENE în calitate de donatar, obiectul contractului îl constituie terenul cu modul de folosință grădini cu suprafața totală de 0,352 ha, cu nr. cadastral ***** (f.d.93-95, vol.I);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04.07.2018 prin care a fost supus cercetării loturile de teren din extravilanul sat. Doroțcaia r-nul Dubăsari, regiunea "Podul Armenilor", o atenție deosebită fiindu-i acordat terenului cu nr. cadastral ***** cu suprafața totală de 0,16 ha, care se presupune a fi a lui DIORDIEV Andrei cu o suprafață de 0,10 ha, iar cealaltă parte în mărime de 0,06 ha ar aparține lui NICOLAEV Nadejda, alături este situat terenul cu nr. cadastral ***** care se presupune a fi a lui BERZAN Mihail ce are o suprafață de 0,12 ha, iar peste câteva loturi de află terenul cu nr. cadastral ***** care se presupune a fi a lui LEAȘCO Profiri, bunelul

lui LEASCO Andrei (f.d.117, vol .I);

- procesul-verbal de examinare a documentelor din 15.08.2018 prin care a fost supusă examinării fișa de post al specialistului pentru reglementarea regimului proprietății funciare și fișa de post al secretarului consiliului local (f.d.97, vol.I);

- fișa de post al specialistului pentru reglementarea regimului proprietății funciare, potrivit căruia atribuțiile de bază sunt ținerea cadastrului funciar al satului, identifică terenurile și posesorii, fiind o funcție de execuție (f.d.98-99, vol.I);

- fișa de post al secretarului consiliului local potrivit căruia atribuțiile de bază sunt contrasemnarea actelor emise de consiliul sătesc și urmărește ca acestea să corespundă legilor în vigoare, răspunde de legalitatea actelor emise, fiind o funcție publică de conducere (f.d.100-101, vol.I);

- raportul de expertiză judiciară nr. ***** din 21.11.2018 potrivit căruia s-a stabilit că: conținutul inițial al inscripțiilor manuscrise cifrice ”0,16” (rândul întâi” și ”0,16” (rândul doi” la pagina 303 din rubrica ”Categororia de folosință” coloana nr.8 la proprietarul de pământ BERZAN Mihail Dionisovici din Registrul Cadastral al Deținătorilor de Terenuri, vol.2 din cadrul Primăriei Doroțcaia, r-nul Dubăsari au fost modificate prin înlăturarea mecanică-răzuire. În rândul întâi a coloanei nr.8 probabil a fost ”0,26”, în rândul doi a coloanei nr.8 conținutul inițial al inscripțiilor manuscrise cifrice nu a fost posibil de stabilit (f.d.236-238, vol.I).

În ședința de judecată acuzatorul de stat a susținut învinuirea adusă inculpaților Andrei LEAȘCO, Nicolae DIORDIEV și Nina DIORDIEV în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, menționând că vinovăția acestora integral a fost dovedită prin probele acumulate de organul de urmărire penală.

La acest capitol instanța de judecată atestă că conform art. 53 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, la examinarea cauzei penale în instanța de judecată, procurorul reprezintă acuzarea în numele statului și prezintă în ședința de judecată probele respective în cauza în care a condus sau a efectuat personal urmărirea penală, își expune părerea în dezbaterile judiciare asupra faptei infracționale săvârșite de inculpat, încadrării ei în baza legii penale și pedepsei care urmează a fi aplicată.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod de procedură penală, nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, iar alin. (3) stipulează că: concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea unei infracțiuni nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului.

Această reglementare se include în spiritul prezumției nevinovăției datorită faptului că pedepsirea oricărei persoane pentru o faptă penală se poate realiza doar în baza unor informații certe și veridice despre vinovăția ei, neadmițându-se presupunerile sau probele afectate de incertitudine.

Legiuitorul stabilind chiar interpretarea dubiilor în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.

Chiar în cazul aprecierii probelor, orice informație, în baza căreia se pot trage sau mai multe concluzii opuse (în sensul apărării sau acuzării) despre aceeași circumstanță arată imposibilitatea punerii acesteia în baza unei sentințe de vinovăție.

Astfel, dacă din probele prezentate rezultă, cu același grad de probabilitate, mai multe versiuni, atunci urmează a fi reținută versiunea cea mai favorabilă inculpatului.

Prevederile date sunt reflectate și în art. 6 (2) CEDO, care obligă printre altele că, îndeplinindu-și funcțiile sale, instanța să nu pornească de la ideea preconcepută că persoana acuzată a comis acțiunea incriminată, obligația de a prezenta dovezi revenind procurorului, și orice dubii fiind în favoarea acuzatului (*hot. Barbera, Messegue și Jabardo vs Spania, hot. 06.12.1988*).

În acest sens instanța reține că, vinovăția persoanei se stabilește în cadrul unui proces cu respectarea garanțiilor procesuale, deoarece simpla învinuire nu înseamnă și stabilirea vinovăției, sarcina probațiunii fiind pusă pe seama acuzării. Legea procesual-penală stabilește că, răsturnarea prezumției nevinovăției sau concluziile despre vinovăția persoanei în comiterea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Or, în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală și jurisprudența CEDO, sarcina probatoriului în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel revine acuzatorului de stat în virtutea funcțiilor lui procesuale (art. 51, 53 și 320 Cod de procedură penală).

În cauza *Cașean vs Belgiei din 13.01.2005* Curtea a constatat că, în materie penală problema administrării probelor trebuie să fie abordată prin prisma art. 6 & 2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Mai mult ca atât, potrivit art. 24 alin. (3) și (4) Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

În același timp, instanța reiterează și prevederile art. 6 CEDO - dreptul la un proces echitabil - la care se atribuie și faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată.

Astfel, în cauzele *Hiro Balani contra Spaniei, Vandehurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei și Boldea contra României din 2007*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că, art.6 paragraf 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia în funcție de natura hotărârii. Trebuie avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, CtEDO a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate (*cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007*).

La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților (*cauza Perez împotriva Franței și cauza Van de Hurk împotriva Olandei*).

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) Cod de procedură penală, *procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată*. Alin. (3) al aceluiași articol stabilește că, *organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sînt obligate să activeze în așa mod încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrîngere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale*.

În cauza *Prince Hans-Adam II de Liechtenstein c. Allemagne* din 12.07.2001 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că, statele semnatare și-au asumat obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de Convenție să fie concrete și efective, nu teoretice și iluzorii, iar cele cuprinse în art.6 au tocmai acest scop: efectivitatea dreptului la un proces echitabil, impunîndu-se statelor o obligație de rezultat: adoptarea în ordinea juridică internă a măsurilor corespunzătoare și a mijloacelor necesare realizării acestei obligații.

Conform art. 101 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. [...] judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege*.

Potrivit alin. (4) art. 100 Cod de procedură penală, *toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective*.

În corespundere cu art. 93 alin. (1) Cod de procedură penală, *probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei*.

Conform art. 384 Cod de procedură penală, *instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată*.

Potrivit prevederilor art. 385 alin. (1), pct. 1-4) Cod de procedură penală, *La adoptarea sentinței, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea*

consecutivitate : 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Conform art. 389 alin. (1-2) Cod de procedură penală, *sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.*

La fel instanța reține că, în conformitate cu prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, *judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.*

Prin alte cuvinte, obiectul cercetării instanței de judecată îl constituie nemijlocit actul de sesizarea a acesteia, unde este descrisă amănunțit învinuirea coroborată cu probatoriul administrat într-u dovedirea acesteia, instanța urmând a cerceta probele și a se expune dacă vinovăția persoanei deferite justiției a fost demonstrată.

În sensul celor menționate, urmează a se reține că descrierea faptei în actul de învinuire și încadrarea juridică a acesteia joacă un rol crucial în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane, se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană.

Din atare considerente, baza factologică descrisă în rechizitoriu și încadrarea acesteia într-o normă penală concretă urmează a fi minuțios analizată de instanțele de fond, pentru a se putea afirma că echitatea procesului a fost respectată.

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1) din Codul penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art. 51 alin. (1) din Codul penal, *temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.*

Potrivit art.52 alin.(1) din Codul penal, *se consideră componența a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din codul penal.*

Conform art. 113 alin. (1) din Codul penal, *se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.*

Altfel spus, persoana este supusă răspunderii penale dacă în acțiunile acesteia sunt constatate toate patru elemente obligatorii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

În speță, instanța reține că, conform învinuirii aduse, acțiunile inculpaților Andrei LEAȘCO și Nina DIORDIEV au fost încadrate în baza indicilor infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de demnitate publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*, iar acțiunile inculpatului DIORDIEV Nicolae Ion au fost încadrate în baza indicilor infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, ***participarea la*** *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de demnitate publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*

Din analiza cumulă a tuturor probelor administrate în cadrul ședinței, instanța de judecată nu poate deduce vinovăția lui Andrei LEAȘCO, Nicolae DIORDIEV și Nina DIORDIEV în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, astfel, în privința acestora urmează a fi adoptată o sentință de achitare din temeiurile ce urmează.

Instanța de judecată din analiza tuturor probelor constată că, există mai multe neconcordanțe, dubii, la care se va referi mai jos, și care pe parcursul cercetării judecătorești nu au fost înlăturate de către acuzatorii de stat, iar pentru a condamna o persoană, procurorul trebuie să prezinte probe, care să atingă standardul de probă „*dincolo de orice dubiu rezonabil*”, or, în prezenta speță acuzarea de stat nu a prezentat instanței probe care să atingă standardul de probă „*dincolo de orice dubiu rezonabil*” că, inculpații Andrei LEAȘCO, Nicolae DIORDIEV și Nina DIORDIEV au săvârșit infracțiunea prevăzută de art.328 alin.(1) Cod penal.

Instanța ține să scoată în evidență că în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că inculpatul LEAȘCO Andrei Grigore a activat în calitate de primar al satului Doroțcaia raionul Dubăsari în perioada 2002-01.06.2015, iar din 01.06.2022 primar a devenit Valeriu BERZAN, DIORDIEV Nicolae Ion a activat în cadrul Primăriei satului Doroțcaia în perioada 20.10.1999 până la 01.10.2015 în calitate de specialist pentru reglementarea regimului proprietății funciare, iar inculpata DIORDIEV Nina Andrei activează în calitate de secretară a consiliului sătesc Doroțcaia, fără a fi stabilită cu certitudine data numirii în această funcție, or, ultima a refuzat să facă careva declarații, iar acuzatorii de stat nu au acumulat și nu au anexat careva acte de numire în această funcție.

Cu titlu secund, instanța ține să scoată în evidență că așa cum se învederează din textul învinuirii, inculpații Andrei LEAȘCO și Nicolae DIORDIEV *in fapt* au fost învinuiți de faptul că, ... în perioada de timp cuprinsă din anul 2003 până în 2015 fiind persoane cu funcție de demnitate publică,, având obligația de a asigura respectarea pe plan local a Constituției, a altor legi și a hotărârilor Guvernului RM, de a lua măsurile necesare pentru înlăturarea încălcărilor de lege constatate, împreună și prin înțelegere prealabilă cu precum și alte

persoane în privința cărora urmărirea penală a fost disjungată, acționând cu intenție directă, **încălcând modul de administrare a bunurilor domeniului public a localității** (iar inculpata Nina DIORDIEV a fost învinuită că a încălcat **modul de administrare a bunurilor domeniului privat a localității**), în mod vădit ilegal și arbitrar, depășind evident atribuțiile de serviciu, urmărind scopul acaparării unor loturi de teren, fără existența unei decizii a consiliului sătesc Doroțcaia, știind că loturile de teren cu numărul cadastral ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor” aparțineau lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, prin modificări în ”Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri” au emis acte care acordă drepturi de proprietate și anume Titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe care le-au semnat și eliberat, pentru a fi prezentate la oficiul cadastral Criuleni, părților vătămate Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV fiindu-le cauzate o daună materială considerabilă în sumă de 35000 lei, fiecăruia, iar *în drept* acțiunile inculpaților LEAȘCO Andrei Grigore și DIORDIEV Nina Andrei au fost încadrate în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de demnitate publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*, iar acțiunile inculpatului DIORDIEV Nicolae Ion au fost încadrate în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, **participarea la depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de demnitate publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.**

Astfel, în urma analizării minuțioase a textului rechizitoriului, preponderent a părții descriptive ale acestuia, se constată indubitabil caracterul contradictoriu atât a învinuirii de fapt, cât și a învinuirii de fapt raportate la cea de drept. Or, pe de o parte în fapt acuzarea constată că inculpații Andrei LEAȘCO și Nicolae DIORDIEV *au încălcat modul de administrare a bunurilor domeniului public a localității*, ca în final să reține că ... *depășind evident atribuțiile de serviciu, urmărind scopul acaparării unor loturi de teren, fără existența unei decizii a consiliului sătesc Doroțcaia, știind că loturile de teren cu numărul cadastral ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor” aparțineau lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, prin modificări în ”Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri” au emis acte care acordă drepturi de proprietate și anume Titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe care le-au semnat și eliberat, pentru a fi prezentate la oficiul cadastral Criuleni.* Iar în situația inculpatei Nina DIORDIEV partea acuzării a reținut că a *încalcat modul de administrare a bunurilor domeniului privat a localității*, ca în final să reține că ... *depășind evident atribuțiile de serviciu, urmărind scopul acaparării unor loturi de teren, fără existența unei decizii a consiliului sătesc Doroțcaia, știind că loturile de teren cu numărul cadastral ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor” aparțineau lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, prin modificări în ”Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri” au emis acte care acordă drepturi de proprietate și anume Titlu de autentificare a*

dreptului deținătorului de teren pe care le-au semnat și eliberat, pentru a fi prezentate la oficiul cadastral Criuleni.

La fel, instanța remarcă că deși prin rechizitoriu faptele lui DIORDIEV Nicolae Ion în drept au fost încadrate în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, **participarea la depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de demnitate publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice**, acuzatorii au omis să descrie în circumstanțele de fapt în ce calitate a participat că inculpatul DIORDIEV Nicolae Ion la comiterea infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu, precum și să specifice această normă în calificare juridică făcută, incriminându-i-se doar comiterea infracțiunii prevăzută la art. 328 alin. (1) Cod penal, fără a indica calitatea participantului. Or, instanța reiterează despre importanța încadrării juridice a unei fapte, care are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecății determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia.

Drept urmare, instanța constată că acuzatorul de stat în mod neclar și contradictoriu a reținut că inculpații Andrei LEAȘCO și Nicolae DIORDIEV **au încălcat modul de administrare a bunurilor domeniului public a localității**, iar inculpata Nina DIORDIEV în aceleași circumstanțe **a încălcat modul de administrare a bunurilor domeniului privat a localității**, astfel, constatându-se o stare de incertitudine a regimului juridic a bunurilor ce constituie obiectul material al infracțiunii incriminate.

Consecvent, instanța relevă că deși acuzatorul reține că prin acțiunile ilegale ale inculpaților, părților vătămate le-a fost cauzat daune în proporții considerabile, *în drept* încadrează acțiunile inculpaților ca *cauzând daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*, adică copiind în tocmai prevederile art. 328 alin. (1) Cod penal, fără a delimita și concretiza care urmării prejudiciabile ce întregesc latura obiectivă au fost comise de către ultimii.

Sub acest aspect, se remarcă importanța stabilirii calității de victime a infracțiunii are importanță pentru calificarea juridică a faptelor incriminate, or, în cazul în care prin acțiunile făptuitorilor au fost lezate drepturile și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, atunci suma prejudiciului în mărime de 35 000 lei reținută în rechizitoriu poate fi una considerabilă pentru persoanele fizice, pe când în situația lezării drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, poate fi neconsiderabile, ținând cont de prevederile art. 126 alin. (2) Cod penal.

La fel, se evidențiază și faptul că deși se pretinde că infracțiunea incriminată a fost comisă de către inculpații Andrei LEAȘCO, Nicolae DIORDIEV și Nina DIORDIEV, precum și de către alte persoane în privința cărora urmărirea penală a fost disjunctă, organul de urmărire penală era obligat să determine rolul și calitatea fiecărui participant la comiterea infracțiunii și să conformeze baza factologică cu încadrarea juridică, ceea ce la caz nu a fost realizat.

În această ordine de idei, instanța remarcă că rigurozitatea dispozițiilor legale privind sesizarea instanței impune ca învinuirea determinată prin rechizitoriu să fie clară, concretă și previzibilă, deoarece, conform prevederilor articolului 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Conform articolului 66 alin. (2), pct. 1) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit, adică să fie informat asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa, iar conform articolului 296 alin. (2) Cod de procedură penală, rechizitoriul, în baza ordonanței de punere sub învinuire, trebuie să cuprindă informații despre fapta și persoana în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală.

Garantarea dreptului inculpatului de a fi informat cu privire la învinuirea înaintată nu trebuie să existe doar enunțativ, ci trebuie realizată prin recunoașterea și acordarea eficientă a dreptului procesual prevăzut în articolul 66 alin. (2), pct. 1) Cod de procedură penală, mai ales în momentul în care procurorul, întocmind, confirmând și susținând rechizitoriul, formulează concluzii de natură a răsturna prezumția de nevinovăție.

Rechizitoriul, în sensul articolului 297 Cod de procedură penală, este actul de sesizare a instanței de judecată, care se întocmește de procuror după prezentarea materialelor de urmărire penală.

Având în vedere importanța pe care o prezintă în procesul penal acest act procedural, legea acordă o atenție deosebită conținutului și formei acestuia sub aspectul formulării învinuirii în privința inculpaților LEAȘCO Andrei Grigore, DIORDIEV Nicolae Ion și DIORDIEV Nina Andrei, deoarece, prin rechizitoriu, în principiu, se înțelege notificarea oficială emisă de procuror prin care se impută persoanei săvârșirea unei infracțiuni, fapt care atrage repercusiuni importante asupra drepturilor procesuale prevăzute de lege.

Acest act procedural trebuie să cuprindă, printre altele, și formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei. În cazul în care rechizitoriul nu cuprinde aceste elemente obligatorii, adică inculpatul nu este informat clar și precis cu privire la învinuirea înaintată, acesta este lipsit de dreptul să-și asigure posibilitatea pregătirii și exercitării apărării, fiind afectate grav principiile generale ale procesului penal: asigurarea dreptului la apărare (articolul 17 Cod de procedură penală) și contradictorialității în procesul penal (articolul 24 Cod de procedură penală).

În acest context, expunerea evazivă asupra faptei incriminate echivalează cu lipsa informației despre fapta respectivă, iar, pe cale de consecințe, cu neinformarea inculpatului cu privire la învinuirea înaintată. Întocmirea corectă a rechizitoriului, prin invocarea învinuirii, este crucială în procesul penal, având consecințe importante la judecarea cauzei, mai cu seamă în cazul în care se pronunță sentința de condamnare.

Concluzia cu privire la întocmirea corectă a rechizitoriului, ca condiție a procesului penal echitabil, se coroborează cu prevederile stipulate în articolul 6 din CEDO, precum și cu jurisprudența CtEDO. Înalta Curte, în cauza *Prince Hans-Adam II de Liechtenstein c. Allemagne din 12.07.2001*, menționează că: „... statele semnatare și-au asumat obligații de natură să asigure

ca drepturile garantate de Convenție să fie concrete și efective, nu teoretice și iluzorii, iar cele cuprinse în art. 6 au tocmai acest scop: eficacitatea dreptului la un proces echitabil, impunându-se statelor o obligație de rezultat: adoptarea în ordinea juridică internă a măsurilor corespunzătoare și a mijloacelor necesare realizării acestei obligații”.

Articolul 6 §1, citit în conjuncția articolului 6 §3 lit. a) din CEDO, a introdus în ordinea de drept națională garanții de procedură, stipulând că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil de către o instanță care trebuie să hotărască asupra temeiniciei oricărei acuzații îndreptate împotriva sa, iar orice acuzat are dreptul, în special, să fie informat asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa.

Așa cum rezultă din jurisprudența CtEDO, într-o formulare de sinteză, se relevă că, prin art. 6 §1, combinat cu §3 din același articol, au fost stabilite elementele esențiale ale unui proces echitabil, marcat, în special, de importanța atribuită aparențelor și de sensibilizarea crescândă a opiniei publice cu privire la garanțiile unei bune justiții (*decizia CtEDO din 30.10.1991 în cauza Rorges contra Belgiei, par. 24*).

Prin urmare, articolul 6 din Convenție are o relevanță decisivă asupra jurisprudenței, creând un adevărat model universal de proces echitabil în jurul noțiunilor de punere sub învinuire a persoanei și judecarea cauzei în limitele învinuirii formulate de procuror.

Norma respectivă garantează temeinicia acuzației în materie penală, adică notificarea oficială ce emană de la autoritatea competentă a învinuirii de a fi comis o infracțiune, îndreptate împotriva unei persoane. Ea degajă principiul potrivit căruia acuzatul nu poate contribui la propria sa incriminare, adică contestațiile privind ilegalitatea actelor procedurale emise în cadrul procesului penal nu pot fi interpretate și aplicate în sprijinul învinuirii.

Dispoziții analogice sunt cuprinse în articolul 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, în articolul 20 din Constituție și în articolul 19 Cod de procedură penală. În cauza *Adrian Constantin vs. România, prin Hotărârea din 12.04.2011*, Înalta Curte de la Strasbourg subliniază rolul fundamental pe care îl are rechizitoriul, ca act de acuzare, reamintind, că „... paragraful 3 al articolului 6 din Convenție recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, ci și cu privire la încadrarea juridică a faptelor sale. Informarea precisă și completă reprezintă o condiție esențială pentru a se asigura echitatea procedurilor”.

În final, reiterând despre importanța încadrării juridice a unei fapte, instanța evidențiază că aceasta are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecății determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia.

Astfel, efectuând o sinteză a cadrului normativ și a jurisprudenței europene în ordinea de idei analizată *supra*, se apreciază că rechizitoriul întocmit în privința inculpaților Andrei LEAȘCO, Nicolae DIORDIEV și Nina DIORDIEV, pe capătul de acuzare ce vizează învinuirea

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, este unul imprecis și nu cuprinde elementele esențiale care pot fi puse la baza condamnării inculpaților.

Cu referire la fondul cauzei instanța remarcă că, organul de urmărire penală contrar circumstanțelor cauzei a reținut în acțiunile lui Andrei LEAȘCO, Nicolae DIORDIEV și Nina DIORDIEV persistența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

În susținerea poziției respective instanța menționează că potrivit doctrinei juridice *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără excese, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.

Obiectul material al acestei infracțiuni îl reprezintă sau poate să-l reprezinte corpul persoanei ori bunurile mobile sau imobile.

În speța dedusă judecării obiectul material al infracțiunii analizate îl constituie bunurile imobile - loturile de teren cu numărul cadastral ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor”, din extravilanul satului Dorotcaia, raionul Dubăsari, care se prezumă a fi în proprietatea părților vătămate Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV.

Victimă a infracțiunii specificate la alin. (1) art.328 Cod penal este **doar persoana fizică sau juridică**, ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege suferă daune în proporții considerabile. Or, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017, s-a decis: ”Se declară neconstituțional textul „intereselor publice sau” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002.”

Astfel, instanța de judecată relevă că odată cu declararea neconstituționalității sintagmei „intereselor publice sau” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal, a fost exclus din cercul de victime a infracțiunii autoritățile publice.

Mai mult, prezintă relevanță faptul că, în Hotărârea nr. 22 din 27.06.2017, Curtea Constituțională i-a formulat Parlamentului o adresă, în care a menționat că art. 328 alin.(1) din Codul penal, prevăzând o infracțiune materială, include „interesul public” în urmările prejudiciabile ale acesteia, însă norma de trimitere (art. 126 alin.(2) din același cod), în temeiul căreia se evaluează „*in concreto*” prejudiciul cauzat în fiecare caz, nu stabilește „*in concreto*” interesul public ca valoare socială care poate fi determinată și nici nu indică criteriile de evaluare a acesteia.

Instanța de judecată reține că în timp ce caracterul prejudiciabil al infracțiunii este determinat de obiectul juridic protejat, constituind semnul calitativ al infracțiunii, gradul prejudiciabil depinde de gravitatea faptei săvârșite (valoarea daunei, forma vinovăției, motivul, scopul etc.), fiind un semn cantitativ. Or, lipsa unor criterii clare, previzibile și accesibile pentru aprecierea urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (1) Cod penal determină organele judiciare de a aprecia impactul concret al acțiunilor persoanelor publice asupra unei valori abstracte protejate de legea penală precum este „interesul public”.

Astfel, organele de drept nu se pot substitui legiuitorului în concretizarea laturii obiective a infracțiunii, realizând astfel competențe specifice puterii legiuitoare, în Hotărârea nr.21 din 22 iulie 2016, făcându-se referire la jurisprudența Curții Europene. Curtea a statuat că: „Atunci când un act este privit ca infracțiune, judecătorul poate să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoană consultată de un specialist.

La caz instanța de judecată, invocă și prevederile art.6§1, citit în conjuncția articolului 6§3 lit. a) din Convenție a introdus în ordinea de drept națională garanții de procedură, stipulând că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil de către o instanță care trebuie să hotărască asupra temeiniciei oricărei acuzații îndreptate împotriva sa iar orice acuzat are dreptul, în special, să fie informat asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa.

Așa cum rezultă din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, într-o formulare de sinteză, se relevă că prin art.6§1, combinat cu §3 din același articol, au fost stabilite elementele esențiale ale unui proces echitabil, marcat în special, de importanța atribuită aparențelor și de sensibilizarea crescândă a opiniei publice cu privire la garanțiile unei bune justiții (*a se vedea CEDO, decizia din 30.10.1991 în cauza Rorges contra Belgiei, parag.24*).

Prin urmare, articolul 6 din Convenție are o relevanță decisivă asupra jurisprudenței, creând un adevărat model universal de proces echitabil în jurul noțiunilor de punere sub învinuire a persoanei și judecarea cauzei în limitele învinuirii formulate de procuror. Norma respectivă garantează temeinicia acuzației în materie penală, adică notificarea oficială, ce emană de la autoritate competentă a învinuirii de a fi comis o infracțiune, îndreptate împotriva unei persoane.

Relevantă în acest sens este și jurisprudența în materie penală a Curții Europene, recunoscând unanim importanța deosebită a predictibilității legii procesual penale sub aspectul informării persoanei trase la răspundere penală cu privire la învinuirea înaintată, prin prisma impactului asupra echității procedurilor și a dreptului la apărare, s-a statuat o jurisprudență europeană constantă și consistentă, dintre care se menționează Hotărârile CEDO pronunțate în cauza *De Torres vs Spania din 24.10.1996*, *Sassi vs Franța din 25.09.1999*, *Dragotoniou vs România din 24.05.2007*.

Generalizând, instanța conchide că inculpaților Andrei LEAȘCO și Nicolae DIORDIEV le-a fost incriminat faptul acționând cu intenție directă, încălcând modul de administrare a bunurilor **domeniului public a localității**, iar lui Nina DIORDIEV în aceleași circumstanțe i s-a incriminat faptul acționând cu intenție directă, încălcând modul de administrare a bunurilor **domeniului privat a localității**, în mod vădit ilegal și arbitrar, depășind evident atribuțiile de serviciu, urmărind scopul acaparării unor loturi de teren, fără existența unei decizii a consiliului sătesc Doroțcaia, știind că loturile de teren cu numărul cadastral ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor” aparțineau lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, prin modificări în ”Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri” au emis acte care acordă drepturi de proprietate și anume Titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe care le-au semnat și eliberat, pentru a fi prezentate la oficiul cadastral Criuleni.

Sub acest aspect, se remarcă că potrivit art. 2 al Legii nr. 29 din 05.04.2018 privind delimitarea proprietății publice, *bunuri ale domeniului public sunt bunurile care, prin natura lor sau prin declarația legii, sînt de uz sau de interes public și care aparțin statului sau unităților administrativ-teritoriale, iar bunuri ale domeniului privat sunt bunurile care nu fac parte din domeniul public, dar care aparțin statului sau unităților administrativ-teritoriale.*

În același timp se notează că potrivit art. 5 din Legea citată, *bunurile domeniului public formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, circuitul civil al acestora fiind limitat în condițiile legii.*

În asemenea circumstanțe se statuează asupra neclarității și contradictorialității poziției acuzatorilor de stat precum că inculpații LEAȘCO Andrei Grigore și DIORDIEV Nicolae Ion au încălcat modul de administrare a bunurilor domeniul public al localității, iar inculpata DIORDIEV Nina Andrei a încălcat modul de administrare a bunurilor domeniul privat al localității, în situația în care pe tot parcursul examinării cauzei în fond s-a susținut că bunurile respective aparțin cu drept de proprietate privată părților vătămate Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV. Or, în situația în care aceste bunuri aparțin domeniului public al sat. Doroțcaia, potrivit art. 5 din Legea nr. 29 din 05.04.2018, nici nu puteau fi transmise în proprietatea privată a persoanelor fizice.

Într-un alt context, deși acuzatorii de stat la înaintarea învinuirii aduse inculpaților Andrei LEAȘCO, Nicolae DIORDIEV și Nina DIORDIEV, cât și părțile vătămate pe parcursul cercetării judecătorești au susținut teza că aceste bunuri le aparțin cu drept de proprietate privată ca urmare a moștenirii acestora de la părinții lor, care la rândul lor le-au moștenit de la părinții acestora, în susținerea acestei poziții nu au fost prezentate careva probe pertinente și concludente ce ar confirma cele invocate, or, după cum au susținut părțile vătămate în cadrul cercetării judecătorești ultimii nu dețin careva acte ce ar confirma acest drept.

Sub aspectul dat, instanța consideră necesar a statua că potrivit art. 4 alin. (2), (3) lit. a) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, obiecte ale înregistrării sunt bunurile imobile, părțile componente ale acestora prevăzute de prezenta lege, drepturile reale asupra bunurilor imobile, precum și alte drepturi, fapte și raporturi juridice prevăzute de legislație. Sunt supuse înregistrării obligatorii în registrul bunurilor imobile terenurile.

Conform prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile (*în redacția în vigoare la momentul producerii faptelor imputate*), sînt supuse înregistrării obligatorii bunurile imobile și drepturile asupra lor indicate la art.4 alin.(2) și (3).

Potrivit art. 26 alin.(1) din Legea nr. 1543- XIII din 25 februarie 1998, *înregistrarea drepturilor se efectuează la cererea titularilor de drepturi, cu excepția cazurilor prevăzute de prezenta lege.*

Deci, se deduce că, regula referitoare la momentul dobândirii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile poartă un caracter imperativ, și anume legiuitorul a stabilit că, dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile se dobîndește din momentul înregistrării dreptului în registrul public.

Totodată potrivit art. 13 Cod funciar, *amplasarea terenurilor care se atribuie în calitate de cote de teren echivalent va fi determinată de primăria satului (comunei) sau orașului fără cererea titularului cotei de teren echivalent în baza proiectului de organizare a teritoriului, elaborat de o întreprindere de stat sau privată care dispune de licența respectivă. Proiectul de organizare a teritoriului se aprobă de primăria satului (comunei) sau orașului la propunerea comisiei funciare. La elaborarea proiectului de organizare a teritoriului se va ține cont de listele grupurilor de proprietari ai cotelor de teren echivalent, aprobate de primăria satului (comunei) sau orașului, și de consecutivitatea atribuirii terenurilor în hotarele câmpurilor. La cererea proprietarului cotei de teren echivalent, în cadrul elaborării proiectului de organizare a teritoriului, primăria satului (comunei) sau orașului poate decide atribuirea în natură (pe loc) a cotei de teren echivalent și grădinii (grădinilor) din extravilan într-un singur teren. Primăria, în baza propunerii comisiei funciare și ținând cont de dorința proprietarilor cotelor de teren echivalent, va lua o decizie de atribuire a terenurilor cu un număr egal de grade-hectare sau a terenurilor cu suprafața egală fără a lua în considerare bonitatea solului sau a terenurilor cu suprafața egală, dar luând în considerare bonitatea medie a solului câmpului respectiv. Primăria satului (comunei) sau orașului eliberează titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru fiecare teren, înregistrează proprietarii terenurilor în registrul cadastral al deținătorilor de terenuri și, la cererea deținătorului de teren, stabilește hotarele terenului în natură (pe loc).*

Concomitent, art. 20 Codul funciar, statuează că, *documentele ce confirmă drepturile deținătorilor de teren sunt: titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat de autoritățile administrației publice locale în cazul atribuirii de către acestea a terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale sau de către Agenția Proprietății Publice în cazul atribuirii de către stat a terenurilor proprietate publică a statului, certificatul de moștenire, contractul de vânzare-cumpărare, contractul de donație, contractul de schimb, contractul de arendă și altele. Forma titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren se stabilește de Guvern. Drepturile de proprietate și alte drepturi patrimoniale asupra terenului se înregistrează în conformitate cu legislația.*

Prin urmare, se atestă că, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren este doar un act confirmativ, iar atribuirea propriu zisă a lotului de teren este justificată prin actul administrativ emis de autoritatea publică locală.

În acest sens, instanța consideră necesar a scoate în evidență faptul că din actele cauzei se constată cu certitudine că inclusiv terenurile de la "Podul Armenilor" pînă în 1995 s-au aflat la bilanțul Agrofirmei "Doroțcaia", iar prin decizia consiliului sătesc Doroțcaia nr. 4 din 10.02.1995 aceste terenuri au fost trecute în fondul primăriei, dintre care 3128 ha pentru a fi repartizați locuitorilor satului, 71 ha în fondul de rezervă a primăriei ca pășunii, 40 ha din pământ arabil în păduri, 68 ha din pământ arabil – pentru dezvoltarea socială a satului și construcții locative (*f.d.15, vol.II*).

Astfel, argumentele părților vătămate precum că au deținut în proprietate și au prelucrat terenurile de la ”Podul Armenilor” de pe timpul uniunii sovietice până în anul 1996 sunt declarative și lipsite de suport probator.

Mai mult ca atât, din declarațiile părții vătămate Mihail BERZAN instanța atestă că ultimul invocă faptul folosirii de terenul de la ”Podul Armenilor” din anul 1992 până în anul 2016, cât a fost atribuit altei persoane, pe când din declarațiile martorilor audiați s-a constatat faptul că terenurile de la ”Podul Armenilor” au fost prelucrate până în anul 1992, iar începând cu anul 1992 și până în 2018 aceste terenuri nu au fost prelucrate de către nimeni, fiind îmburuienate, fapt care se constată cu certitudine și prin foto-tabela anexată la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04.07.2018 (*f.d.118, vol.I*).

În același context din declarațiile inculpaților Andrei LEAȘCO și Nicolae DIORDIEV, precum și a martorului Mihail BERZAN se remarcă că în sat. Doroțcaia pînă la momentul actual nu a fost început procesul nemijlocit de delimitare a terenurilor, din lipsa surselor financiare.

Mai mult ca atât, din declarațiile martorului Mihail BERZAN se deduce cu certitudine faptul că dreptul de proprietate era înregistrat doar în registrul deținătorilor de terenuri al primăriei, *în care era indicată suprafața totală a terenurilor pe care îl deține proprietarul, însă fără a fi indicată amplasarea acestor terenuri*, la cerere acestea fiind identificate în baza declarațiilor persoanei cointeresate.

De asemenea instanța ține să scoată în evidență că acuzatorul de stat pretinde că terenului cu nr. cadastral ***** cu suprafața totală de 0,16 ha, aparținea lui DIORDIEV Andrei cu o suprafață de 0,10 ha, iar cealaltă parte în mărime de 0,06 ha aparținea lui NICOLAEV Nadejda, iar terenul cu nr. cadastral ***** cu suprafață de 0,12 ha se presupune că ar fi aparținut lui BERZAN Mihail, iar în total aceste terenuri ar avea suprafața de 0,28 ha.

Tot aici, instanța ține să reliefeze că lui Andrei LEAȘCO i-a fost transmis în proprietate privată terenul cu nr. cadastral ***** cu o suprafață totală de 0,1645 ha, iar lui Victor BOȘCANEAN i-a fost transmis terenul cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,1762 ha, ambele fiind situate la ”Podul Armenilor”, iar suprafața totală a acestor terenuri este de 0,3407 ha, pe când părțile vătămate și acuzatorul de stat pretind că primele au fost expropriate de terenuri în mărime totală de 0,28 ha.

În asemenea circumstanțe, organul de urmărire penală urma să întreprindă acțiunii de stabilire a proprietarilor loturilor de teren cu numărul cadastral ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor”, precum și să stabilească cu certitudine locul amplasării terenurilor care se prezumă a fi proprietatea părților vătămate Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, acțiunii care însă nu au fost întreprinse, și care nu pot fi înlăturate de către instanță în prezenta cauză, dubii care prin prisma art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală urmează a fi interpretate în favoarea inculpaților.

Distinct, urmează a se evidenția că potrivit art. 59 alin. (1) Cod de procedură penală, *parte vătămată este considerată persoana fizică sau juridică căreia i s-a cauzat prin infracțiune*

un prejudiciu moral, fizic sau material, recunoscută în această calitate, conform legii, cu acordul victimei. Minorul căruia i s-a cauzat prejudiciu prin infracțiune va fi considerat parte vătămată fără acordul său.

La caz, instanța atestă că în prezenta cauză penală calitatea de parte vătămată a fost atribuită lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, însă învinuirea înaintată inculpaților nu conține nici un element calificativ cu privire la drepturile și interesele persoanei fizice lezate, or, pentru a putea fi recunoscută în calitate de parte vătămată, persoanei urmează a-i fi cauzat un prejudiciu material real și efectiv, dar nu unul ipotetic, or, după cum s-a constatat în cadrul cercetării judecătorești loturile de teren cu numărul cadastral ***** și ***** aflate în sectorul "Podul Armenilor" nu se află în proprietatea privată a părților vătămate Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, ci aparțin proprietății publice a sat. Doroțcaia, fapt care se deduce inclusiv și din rechizitoriu, iar în asemenea circumstanțe calitatea de parte vătămată în prezentul proces penal urma să o aibă Consiliul local/Primăria sat. Doroțcaia, ci nu Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV.

În fortificarea acestei soluții instanța reține, în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1) și alin. (2) lit. d) al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, *Consiliul local are drept de inițiativă și decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor autorități publice.*

Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local are competența de a decide vânzarea, privatizarea, concesiunea sau darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului privat al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii.

Potrivit art. 9 alin. (3) lit. b) din Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice nr. 121 din 04 mai 2007, împuternicirile de proprietar al patrimoniului unității administrativ-teritoriale sunt exercitate de consiliul local în numele unității administrativ-teritoriale.

Latura obiectivă a infracțiunii în cauză include următoarele trei semne: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; 2) urmările prejudiciabile, și anume - daunele în proporții considerabile cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

La fel se reține că, acțiunea prejudiciabilă de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, poate avea loc prin oricare din următoarele patru modalități faptice:

- săvârșirea unei acțiuni care ține de competența unei alte persoane cu funcție de răspundere (de exemplu, a unei persoane cu funcție de răspundere ierarhic superioare din același sistem departamental, ori a unei persoane cu funcție de răspundere din același sistem departamental căreia făptuitorul nu i se supune, ori unei persoane cu funcție de răspundere din alt sistem departamental);

- săvârșirea unei acțiuni care putea fi comisă de către făptuitor numai în prezența unor circumstanțe deosebite, indicate în lege sau într-un alt act normativ;
- săvârșirea unipersonală a unei acțiuni pe care o poate efectua exclusiv un organ colegial;
- săvârșirea unei acțiuni pe care nimeni și în nici un fel de circumstanțe nu este în drept să le săvârșească.

Așadar, specific pentru acțiunea prejudiciabilă de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege este că făptuitorul comite o acțiune **care nu este în competența lui de serviciu sau în competența exclusivă a lui de serviciu, dar este în competența unei alte persoane sau a unui alt organ ori acțiune care nu se află în competența a nici unei persoane sau a nici unui organ**. Or, în mod firesc, pentru a depăși limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, trebuie mai întâi să te afli în cadrul acelor limite.

Prin acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege urmează de înțeles asemenea acțiuni care: vădit depășesc competența persoanei cu funcție de răspundere, ținând de competența persoanei cu funcție de răspundere ierarhic superioară sau a unui organ colegial; ar putea fi întreprinse de către persoana cu funcție de răspundere numai în prezența unor circumstanțe excepționale indicate în lege; nu pot fi comise de către nimeni, nici într-un fel de circumstanțe.

Totodată, important este de a releva că, pentru reținerea la încadrare a art.328 Cod penal este important ca depășirea limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege să aibă un caracter vădit.

Dacă există dubii rezultate din contradicțiile reglementării competenței funcției deținute, iar persoana publică admite că uzurpează atribuții, admite că săvârșește unele acțiuni fără a respecta careva cerințe impuse de lege etc., deci fără a avea certitudinea, răspunderea penală nu va opera, deoarece nu au fost depășite în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege.

Fapta prejudiciabilă incriminată la art. 328 Cod penal nu poate fi omisivă, adică doar forma activă reprezentată de sintagma „săvârșirea unor acțiuni” este consacrată la descrierea preceptului incriminator.

Pentru a determina dacă există într-un caz concret depășirea atribuțiilor de serviciu, este necesar de a stabili **competența persoanei cu funcție de răspundere, făcând trimitere la actul normativ corespunzător care o reglementează**.

În speța dedusă judecății procurorul la înaintarea învinuirii în mod generic a indicat că inculpatului LEAȘCO Andrei Grigore prin alegere și prin stipularea Legii nr. 768 din 02.02.2000 „privind statutul alesului local” și a Legii nr. 436 din 28.12.2006, „privind administrația publică locală”, i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, având obligația de a asigura respectarea pe plan local a Constituției, a altor legi și a hotărârilor Guvernului RM, de a lua măsurile necesare pentru înlăturarea încălcărilor de lege constatate, inculpatului DIORDIEV Nicolae Ion prin numire și prin stipularea Legii nr. 436 din 28.12.2006, „privind administrația publică locală”, Codul Funciar și Legea 1543 ”Cadastrului bunurilor mobile” i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcției deținute, având

obligația de a asigura respectarea pe plan local a Constituției, a altor legi și a hotărârilor Guvernului RM, iar inculpatei DIORDIEV Nina Andrei prin alegere și prin stipularea Legii nr. 436 din 28.12.2006, „privind administrația publică locală”, i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, însă fără a face trimitere concret la denumirea actului normativ și articolul care stabilește competențele concrete ale inculpaților. Or, prin depășirea atribuțiilor de serviciu se au în vedere asemenea acțiuni ale persoanelor cu funcție de răspundere, în privința cărora, în actele normative corespunzătoare, este limitat cercul subiecților care sunt în drept să le comită, iar persoana în cauză la categoria acestor subiecți nu se referă, sau există o anumită limitare a condițiilor în prezența cărora persoana este în drept să comită acțiunile date, sau, în genere, există interdicție referitor la comiterea acțiunilor corespunzătoare.

Pentru existența componentei date de infracțiune, **este necesar ca acțiunile persoanei cu funcție de răspundere să depășească limitele drepturilor și atribuțiilor acordate de lege, în mod vădit**, adică indiscutabil, fără dubii, circumstanță neîndoielnică și pentru făptuitor.

Sub aspectul laturii obiective, făptuitorul își întrece competența, depășind limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege.

Totodată, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu poate fi săvârșită **numai pe calea acțiunii**. Forma pasivă a depășirii limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege contravine însuși sensului conceptului de depășire, concept desemnând o mișcare, o activitate, o folosire a forțelor proprii într-un anumit domeniu, o participare activă la ceva.

Nu este posibil a depăși limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, fără a acționa în vreun fel. Este necesar a consemna că săvârșește exces de putere persoana cu funcție de răspundere care exercită funcțiile autorității publice. Săvârșește depășirea atribuțiilor de serviciu persoana cu funcție de răspundere care, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, exercită acțiuni administrative de dispoziție sau acțiuni de ordin organizatorico-economic.

În această ordine de idei, instanța consideră necesar de a stabili prin acte normative competența fiecărui inculpat, pentru a putea stabili dacă există o depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege inculpaților Andrei LEAȘCO, Nicolae DIORDIEV și Nina DIORDIEV, după cum urmează:

Art. 29 din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, indică atribuțiile de bază ale primarului.

Potrivit art. 39 din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, secretarul îndeplinește, sub autoritatea primarului, următoarele atribuții de bază: [...] **c) avizează proiectele de decizii ale consiliului local și contrasemnează deciziile;** [...].

Subsecvent, instanța relevă că conform art.20 Codul funciar, *documentele ce confirmă drepturile deținătorilor de teren sînt: titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat de autoritățile administrației publice locale în cazul atribuirii de către acestea a terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale [...].*

Iar, conform art. 13 Cod funciar, primăria satului (comunei) sau orașului eliberează titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru fiecare teren, înregistrează proprietarii terenurilor în registrul cadastral al deținătorilor de terenuri și, la cererea deținătorului de teren, stabilește hotarele terenului în natură (pe loc).

Totodată, potrivit prevederilor Instrucțiunii privind modul de completare, eliberare și păstrare a Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, aprobat prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 110 din 5 septembrie 2016 (*în redacția valabilă la momentul producerii faptelor imputate*), pct. 1) Instrucțiunea privind modul de completare, eliberare și păstrare a titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren (în continuare - Instrucțiune) determină modul de completare, eliberare și păstrare a titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren (în continuare - titlu); pct. 4) Pentru fiecare teren, deținătorului i se eliberează câte un titlu, indiferent de mărimea și numărul terenurilor ce aparțin unui deținător; pct. 5) **Completarea, eliberarea și păstrarea titlurilor se asigură de către primăria**, în raza căreia se află terenul, precum și de către Agenția Relații Funciare și Cadastru (în continuare - ARFC) la atribuirea terenurilor proprietatea publică a statului; 6) Titlurile se completează și se eliberează în decurs de 10 zile din ziua adoptării deciziei cu privire la atribuirea terenului de către organul administrării publice competente; pct. 8) Titlul se completează în baza dosarului tehnic, recepționat în modul stabilit de ÎS „Cadastru”, ce reflectă amplasarea hotarelor terenurilor atribuite în temeiul actelor administrative privind atribuirea terenului; pct. 9) Fiecărui teren i se atribuie un număr cadastral unic, structura și principiul de formare ale căruia sunt stabilite în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul efectuării înregistrării primare masive, anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 1030 din 12 octombrie 1998; pct. 18) La atribuirea terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, **titlul se semnează de către primar, secretar și inginerul pentru reglementarea regimului proprietății funciare (inginerul cadastral) al primăriei**. Semnaturile se autentifică cu ștampila primăriei.

La acest capitol, instanța ține să învedereze că din declarațiile inculpaților Andrei LEAȘCO și Nicolae DIORDIEV, precum și a martorului Valeriu BERZAN se constată faptul că Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren în primărie este completat de către inginerul pentru reglementarea regimului proprietății funciare (inginerul cadastral) care este responsabil de ținerea cadastrului funciar al satului în baza datelor din Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri, iar ulterior este transmis pentru a fi semnat de către primarul localității și contrasemnat de către secretarul consiliului local.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal se caracterizează prin intenție directă sau indirectă.

În ambele cazuri făptuitorul își dă seama în mod vădit că acțiunea atinge atât interesul public, cât și drepturile, interesele ocrotite prin Lege ale persoanelor fizice și juridice și creează o stare de pericol pentru buna desfășurare a activității autorităților publice și a administrației în care activează persoana cu funcție de răspundere.

Motivele infracțiunii specificate la alin. (1) art. 328 Cod penal pot consta în: interesul material; năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale; răzbunare; gelozie; interpretarea eronată a obligațiilor de serviciu; excesul de zel etc.

Astfel, instanța de judecată va reține că infracțiunea specificată la art.328 din Codul penal este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul survenirii daunelor în proporții considerabile aduse drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Conform alin. (2) art.126 din Codul penal, în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege, caracterul considerabil al daunelor cauzate se stabilește luându-se în considerație gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, prin daune în proporții considerabile cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege persoanei fizice se înțelege după caz: Vătămarea ușoară sau medie a integrității corporale sau a sănătății; Leziunile corporale care nu implică un prejudiciu pentru sănătate; Daunele materiale care nu ating proporții mari.

Astfel, cu privire la capătul de acuzare a inculpatului Andrei LEAȘCO în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, instanța notează că inculpatul pe tot parcursul procesului penal, inclusiv și în ședința de judecată, a respins total învinuirea în comiterea infracțiunii imputate prin rechizitoriu, motivând că nu se consideră vinovat de săvârșirea acestor fapte, deoarece în calitatea sa de primar avea acces la registrele deținătorilor de teren din satul Doroțcaia, însă nu a efectuat careva modificări în registru și nu a răzuit nimic, el semna Titlu de proprietate doar după ce acesta era semnat de către secretar și inginerul cadastral, dar nu își amintește dacă de fiecare dată verifica după registrul cadastral, Titlurile de proprietate erau completate de către inginerul cadastral, iar datele incluse în Titlu erau verificate după registrul cadastral, semnătura din Titlu nu-i aparține, în luna august 2015, deja nu activa ca primar.

Instanța relevă că această versiune a inculpatului Andrei LEAȘCO nu este combătută prin probele prezentate de partea acuzării, or, atât Titlul de autentificare a dreptului asupra pământului eliberat deținătorului Andrei LEAȘCO la data de 13 iulie 2015 (*f.d.221, vol.II*), cât și Titlul de autentificare a dreptului asupra pământului eliberat deținătorului Victor BOȘCANEAN la data de 13 iulie 2015 (*f.d.225, vol.II*) au fost semnate de către primarul Valeriu BERZAN, secretara consiliului local Nina DIORDIEV și inginerul pentru reglementarea regimului proprietății funciare Nicolae DIORDIEV, însă contrar celor constatate supra, partea acuzării susține că acestea au fost semnat anume de către inculpatul Andrei LEAȘCO în calitatea sa de primar, fapt care nu s-a adevărit.

Mai mult ca atât, instanța consideră necesar de a reitera că la data eliberării Titlurilor de autentificare a dreptului asupra pământului eliberat deținătorului din 13 iulie 2015, inculpatul Andrei LEAȘCO nu mai deținea funcția de primar al satului Doroțcaia, astfel fiind neclar care **drepturi și atribuții acordate prin lege au fost depășite de către acesta.**

La fel, instanța nu poate reține ca fiind întemeiat argumentele acuzatorului de stat expuse în cadrul susținerilor verbale precum că Andrei LEAȘCO în calitatea sa de primar, urmărind

scopul acaparării proprietății publice a localității a semnat titlurile provizorii ce au servit temei de efectuare a măsurărilor și delimitării terenurilor, or, această afirmație depășește limite învinuirii înaintate prin rechizitoriu.

Mai mult ca atât, deși acuzatorul de stat susține că Andrei LEAȘCO în calitatea sa de primar ar fi semnat și eliberat titlurile provizorii ce au servit temei de efectuare a măsurărilor și delimitării terenurilor, actele respective la materialele cauzei penale nu au fost anexate, or, anexarea acestora era obligatorie, deoarece constituie obiectul material secundar al infracțiunii incriminate.

Cât privește procedura de eliberare a Titlului de autentificare a dreptului asupra pământului eliberat deținătorului LEAȘCO Andrei Grigore aceasta urmează a fi verificată în cadrul unui proces civil prin intermediul unei acțiuni posesorii.

Drept urmare, instanța conchide că învinuirea formulată inculpatului Andrei LEAȘCO precum că în perioada de timp cuprinsă din anul 2003 până în 2015 în timp ce deținea funcția de primar al sat. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, fiind persoană investită în funcție prin alegeri, în condițiile legii, deci persoană cu funcție de demnitate publică, potrivit art. 123 alin.(3) din Codul penal, căreia prin alegere și prin stipularea Legii nr. 768 din 02.02.2000 „privind statutul alesului local” și a Legii nr. 436 din 28.12.2006, „privind administrația publică locală”, i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, având obligația de a asigura respectarea pe plan local a Constituției, a altor legi și a hotărârilor Guvernului RM, de a lua măsurile necesare pentru înlăturarea încălcărilor de lege constatate, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inginerul cadastral Nicolae DORDIEV și secretara primăriei Nina DIORDIEV precum și alte persoane în privința cărora urmărirea penală a fost disjunctă, acționând cu intenție directă, încălcând modul de administrare a bunurilor domeniului public a localității, în mod vădit ilegal și arbitrar, depășind evident atribuțiile de serviciu, urmărind scopul acaparării unor loturi de teren, fără existența unei decizii a consiliului sătesc Doroțcaia, știind că loturile de teren cu numărul cadastral ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor” aparțineau lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, prin modificări în ”Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri” au emis acte care acordă drepturi de proprietate și anume Titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe care le-au semnat și eliberat, pentru a fi prezentate la oficiul cadastral Criuleni, este una vagă și neclară. Or, instanța de judecată cercetând și analizând declarațiile părților vătămate, martorilor, inculpaților dar și a materialelor cauzei penale, nu a constatat în acțiunile inculpatului Andrei LEAȘCO să existe o depășire a atribuțiilor de serviciu.

Prin urmare, instanța remarcă că organul de urmărire penală nu a administrat nici o probă care ar demonstra cu certitudine care acțiuni concrete a inculpatului Andrei LEAȘCO au depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor lui acordate prin lege, care într-un final au cauzat lui Mihail BERZAN o daună materială considerabilă în sumă de 35000 lei, lui Andrei DIORDIEV o daună materială considerabilă în sumă de 35000 lei și lui Nadejda NICOLAEV o daună materială considerabilă în sumă de 35000 lei.

Simpla invocare a organului de urmărire penală, precum că inculpatul Andrei LEAȘCO, deținând funcția de primar al satului Doroțcaia a emis acte care acordă drepturi de proprietate și anume Titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe care le-au semnat și eliberat, pentru a fi prezentate la oficiul cadastral Criuleni, nu constituie un temei suficient de al condamna pe inculpat, întrucât această afirmație nu are un suport probatoriu.

La fel, nu s-a găsit confirmare nici faptul că inculpatul Andrei LEAȘCO a efectuat personal sau a dat cuiva indicații să facă modificării în ”Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri” deținut de către primăria satului Doroțcaia, or, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat incontestabil că rectificările respective la proprietarul Mihail BERZAN au fost operate de către inculpatul Nicolae DIORDIEV în anul 2002, fapt care a fost comunicat organului de urmărire penală la faza audierii lui Nicolae DIORDIEV în calitate de bănuit, iar ulterior învinuit, însă aceste afirmații au fost lăsate fără apreciere din partea acuzatorului de stat.

Mai mult ca atât, instanța remarcă că organul de urmărire penală, nu a individualizat și elucidat acțiunile concrete ale inculpatului Andrei LEAȘCO ce au dus la depășirea atribuțiilor de serviciu, iar simplul fapt că acesta a devenit proprietarul terenului agricol cu nr. cadastral *****, situat în extravilanul sat. Doroțcaia r-nul Dubăsari (după ce nu mai exercita funcția de primar), nu este suficient pentru a dispune condamnarea acestuia. Or, după cum s-a menționat supra pentru existența infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (1) Cod penal este necesar de a se stabili că acțiunile persoanei cu funcție de răspundere să depășească limitele drepturilor și atribuțiilor acordate de lege.

Tot aici, instanța consideră necesar de a scoate în evidență și faptul că din declarațiile martorului Valeriu BERZAN se deduce cu certitudine că titlul deținătorilor de teren eliberate pe numele lui Andrei LEAȘCO și Victor BOCȘANEAN au fost semnate de către el în calitate de primar, iar acțiunile sale au constituit obiect de examinare a unui proces penal.

La fel, instanța relevă că organul de urmărire penală a lăsat fără apreciere declarațiile inculpaților Andrei LEAȘCO și Nicolae DIORDIEV, precum și declarațiile martorilor Ivan IVANOV, Nina BERZAN și Nina DICUSAR care au relatat că mai demult părinții lui Andrei LEAȘCO au deținut careva terenuri la ”Podul Armenilor”, faptul respectiv a fost confirmat și de către martorul Valeriu BERZAN că în Registrul care este la evidență din anul 2000 la contul lui Andrei LEAȘCO erau trei înscrieri art.11-31 ari, pe lângă casă - 0,11 ari și 0,25 ari la ”Podul Armenilor” cu destinație agricolă.

În circumstanțele specificate instanța statuează că, din ansamblul de probe prezentate de către acuzatorul de stat și cercetate în ședință de judecată, rezultă cert că acțiunile lui Andrei LEAȘCO nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (1) Cod penal, din care motiv în privința acestuia urmează a fi adoptată o sentință de achitare în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală. Or, învinuirea incriminată inculpatului Andrei LEAȘCO, este una neîntemeiată și nedemonstrată, bazată doar pe presupunerile organului de urmărire penală, în situația în care legea procesual penală, expres indică că probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau

inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Într-o altă ordine de idei, instanța de judecată statuează și asupra netemeinicii acuzației aduse inculpatei Nina DIORDIEV în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, or, după cum s-a notat supra, pentru a fi antrenată răspunderea penală pentru depășirea atribuțiilor de serviciu este necesar mai întâi de constatat că a avut loc o depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege.

În această ordine de idei, pentru a stabili dacă în situația inculpatei Nina DIORDIEV a existat o depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, urmează a se itera că potrivit prevederilor art. 39 lit. c) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, secretarul îndeplinește, sub autoritatea primarului, următoarele atribuții de bază avizează proiectele de decizii ale consiliului local și **contrasemnează deciziile**.

Iar, pct. 18 din Instrucțiunii privind modul de completare, eliberare și păstrare a Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, aprobat prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 110 din 5 septembrie 2016 (*în redacția valabilă la momentul producerii faptelor imputate*), la atribuirea terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, titlul se semnează de către primar, secretar și inginerul pentru reglementarea regimului proprietății funciare (inginerul cadastral) al primăriei. Semnăturile se autentifică cu ștampila primăriei.

În baza raționamentelor expuse supra, instanța analizând în cumul probele cercetate în ședința de judecată constată că în acțiunile lui Nina DIORDIEV nu se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, și anume lipsește latura subiectivă, adică intenție directă sau indirectă de depășire a atribuțiilor de serviciu, or, după cum s-a menționat *supra*, în limitele normele citate, secretarul consiliului local, la caz, inculpata Nina DIORDIEV, doar a contrasemnat Titlurile de autentificare a dreptului asupra pământului eliberate pe numele lui Andrei LEAȘCO și Victor BOȘCANRAN, iar de întocmirea propriu-zisă a acestora a fost efectuată de către inginerul pentru reglementarea regimului proprietății funciare Nicolae DIORDIEV, care prin prisma atribuțiilor de serviciu poartă răspundere pentru autenticitatea și veridicitatea datelor introduse în acesta.

Astfel, instanța de judecată constată că inculpata Nina DIORDIEV a respectat cerințele legale, îndeplinindu-și obligațiunile de serviciu, în strictă conformitate cu prevederile actelor legislative și normative indicate *supra*, în vigoare la acel moment, fără depășirea atribuțiilor de serviciu.

Mai mult, acuzarea în rechizitoriu nu a indicat care drepturi și atribuții acordate prin lege au fost depășite de către Nina DIORDIEV, or în contradictoriu, instanța de judecată a constatat cu certitudine că aceasta a acționat în strictă conformitate cu prevederile legale în vigoare la momentul eliberării titlurilor respective, fiind investită doar cu dreptul de a consemna actele respective, iar de autenticitatea și veridicitatea datelor introduse în acesta fiind responsabil inginerul pentru reglementarea regimului proprietății funciare Nicolae DIORDIEV, care și avea acces la datele din Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri ai satului Doroțcaia.

La fel, instanța statuează că nu s-a găsit confirmare nici capătul de învinuire înaintat lui Nina DIORDIEV precum că împreună și prin înțelegere prealabilă cu inginerul cadastral Nicolae DORDIEV și secretara primăriei Nina DIRODIEV precum și alte persoane în privința cărora urmărirea penală a fost disjunctă, acționând cu intenție directă, încălcând modul de administrare a bunurilor domeniului privat a localității, în mod vădit ilegal și arbitrar, depășind evident atribuțiile de serviciu, urmărind scopul acaparării unor loturi de teren, fără existența unei decizii a consiliului sătesc Doroțcaia, știind că loturile de teren cu numărul cadastral ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor” aparțineau lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, prin modificări în ”Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri”, or, instanța reiterează că în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat incontestabil că rectificările respective la proprietarul Mihail BERZAN au fost operate de către inculpatul Nicolae DIORDIEV în anul 2002, fapt care a fost comunicat organului de urmărire penală la faza audierii lui Nicolae DIORDIEV în calitate de bănuț, iar ulterior învinuit, însă aceste afirmații au fost lăsate fără apreciere din partea acuzatorului de stat.

Sub acest aspect, instanța evidențiază că în orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. În exercitarea acestei atribuții, statul a instituit norme procesual penale, concentrate în Codul de procedură penală al Republicii Moldova, care au drept scop, pe de o parte, să protejeze persoana, societatea și statul de infracțiuni, astfel încât persoana care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale, și, pe de altă parte, să protejeze persoana și societatea de actele arbitrare ale persoanelor cu funcții de răspundere, comise în activitatea de cercetare a infracțiunilor presupuse sau săvârșite, pentru ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

Prin normele procesual penale, legislatorul național a urmărit instituirea unui echilibru echitabil între aceste două mari sarcini ale procesului penal, pentru stabilirea adevărului și exercitarea unei justiții veritabile.

Acest lucru inevitabil urmează a fi asigurat prin respectarea garanțiilor procesului echitabil prevăzute de legislație, precum temeinicia unei acuzații și legalitatea procesului penal.

Din considerentele relatate *supra*, ținând cont de prevederile art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, instanța concluzionează că contrasemnarea Titlurile de autentificare a dreptului asupra pământului eliberate pe numele lui Andrei LEAȘCO și Victor BOȘCANRAN, în calitatea sa de secretar al consiliului sătesc Doroțcaia, nu reprezintă un exces de putere și/sau abuz în serviciu, în sensul formulat prin rechizitoriu, din care motiv aceasta urmează a fi achitată în temeiul art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod procedură penală.

Cu privire la capătul de acuzare a inculpatului Nicolae DIORDIEV în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal instanța de judecată atestă că acesta fiind audiat în ședința de judecată a menționat că în anul 2002, personal a efectuat rectificare în registrul cadastral la rubrica lui Mihail BERZAN la indicația șefului inginerului cadastral Criuleni, susținând că Mihail BERZAN prin cerere a refuzat de la terenul respectiv, însă organul de urmărire penală nu a verificat cele invocate supra, deși prin prima art. 8 Cod de procedură penală era obligat să o facă.

În acest sens, instanța consideră că învinuirea ce i-a fost înaintată lui Nicolae DIORDIEV este una declarativă, neclară și nefondată, deoarece organul de urmărire penală nu a constatat intenția directă a lui Nicolae DIORDIEV în comiterea abuzului de serviciu incriminat, iar probele acumulate nu dovedesc intenția directă a acestuia, dar despre o eroare tehnică care urma a fi soluționată în ordinea art. 504 Cod civil (*în redacția valabilă la momentul producerii faptelor imputate*) - rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor materiale.

În acest sens, instanța reține că, în lipsa unei constatări a registratorului întreprinderii Specializate în Cadastru sau a instanței de judecată (civile) privind corectitudinea înregistrării, intenția lui Nicolae DIORDIEV în săvârșirea infracțiunii nu poate fi demonstrată nicicum.

Tot din materialele cauzei penale se desprinde faptul, că organul de urmărire penală nu a examinat acțiunile lui Nicolae DIORDIEV sub aspectul admiterii unei erori în procesul de exercitare a atribuțiilor de serviciu.

Este de menționat că legiuitorul în Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543- XIII din 25.02.1998 (*în redacția valabilă la momentul producerii faptelor imputate*) se referă la erori admise în procesul înregistrării bunurilor imobile precum și modalitatea de corectare a acestora.

Astfel, conform prevederilor art. 47¹ alin. (2) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25.02.1998 (*în redacția valabilă la momentul producerii faptelor imputate*), întreprinderea Specializată în Cadastru și filialele sale răspund pentru emiterea sau perfectarea documentelor cu erori comise din culpă proprie, precum și pentru erorile comise în planurile întocmite de acestea.

În conformitate cu art. 504 Cod civil (*în redacția valabilă la momentul producerii faptelor imputate*) când vreo înscriere din registrul bunurilor imobile nu corespunde situației juridice reale, se poate cere rectificarea înscrierii. Prin rectificare se înțelege radierea, corectarea sau menționarea oricărei operațiuni susceptibile de a face obiectul unei înscrieri în registru.

Potrivit art. 38 al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25.02.1998 (*în redacția valabilă la momentul producerii faptelor imputate*), greșelile din cadastru se corectează numai în temeiul deciziei registratorului. Decizia trebuie să conțină data descoperirii greșelii, caracterul ei, cauza nașterii ei (din culpa titularului de drepturi sau a organului cadastral teritorial), modul de corectare a greșelii sursele de reparație a prejudiciului cauzat. Greșelile care nu au caracter tehnic (indicarea greșită a tipului de drept, a denumiri titularului de drepturi, componența bunului imobil, denaturarea mărimii cotelor în proprietatea comună, a coordonatelor hotarelor, exceptând transformarea coordonatelor punctelor de hotar dintr-un sistem de coordonare în altul, și alte greșeli care lezează drepturile și interesele legitime ale titularilor de drepturi sau ale altor persoane) - se corectează cu consimțământul exprimat în scris al fiecărui titular de drepturi ale cărui interese sunt atinse sau în temeiul hotărârii judecătorești irevocabile.

Reieșind din cadrul legal menționat *supra*, se desprinde faptul că, orice persoană care se consideră lezată într-un drept al său ce ține de înregistrarea în registrul bunurilor imobile, urmează să se adreseze în instanța de judecată cu o acțiune în rectificare.

Din materialele cauzei penale, instanța judecătorească constată că, nici una din pretensele părți vătămate nu au recurs la procedura civilă prevăzută de lege privind rectificarea înscrisurilor

din Registrul bunurilor imobile, ca mai apoi să se adreseze organelor de urmărire penală în vederea stabilirii intenției inculpatului Nicolae DIORDIEV.

Mai mult ca atât, decizia lui Nicolae DIORDIEV de rectificare a dreptului de proprietate a lui Mihail BERZAN n-a fost atacată în instanța de judecată, fapt prin care se denotă că, nici o instanța de judecată civilă nu s-a expus asupra corectitudinii înscrierilor din registrul bunurilor imobile. Or, cadrul legal menționat mai sus acordă dreptul de a se expune asupra corectitudinii înregistrării doar prin decizia registratorului sau decizia instanței de judecată.

În asemenea circumstanțe, instanța constată că, organul de urmărire penală și-a asumat practic competența registratorului și a instanței de judecată, fără a-și argumenta poziția privind intenția lui Nicolae DIORDIEV de a săvârși infracțiunea imputată.

Potrivit învinuirii, inculpatului Nicolae DIORDIEV i s-a incriminat că, „în perioada de timp cuprinsă din anul 2003 până în 2015 activând în funcția de inginer cadastral în cadrul primăriei sat. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, fiind persoană numit în funcție prin dispoziția primarului sat. Doroțcaia, în condițiile legii, deci persoană cu funcție de răspundere, potrivit art. 123 alin.(1) din Codul penal, căreia prin numire și prin stipularea Legii nr. 436 din 28.12.2006, „privind administrația publică locală”, Codul Funciar și Legea 1543 ”Cadastrului bunurilor mobile” i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcției deținute, având obligația de a asigura respectarea pe plan local a Constituției, a altor legi și a hotărârilor Guvernului RM, de a lua măsurile necesare pentru înlăturarea încălcărilor de lege constatate, împreună și prin înțelegere prealabilă cu primarul Andrei LEAȘCO și secretara primăriei Nina DIORDIEV precum și alte persoane în privința cărora urmărirea penală a fost disjunsă, **acționând cu intenție directă**, încălcând modul de administrare a bunurilor domeniului public a localității, în mod vădit ilegal și arbitrar, depășind evident atribuțiile de serviciu, urmărind scopul acapărării unor loturi de teren, fără existența unei decizii a consiliului sătesc Doroțcaia, știind că loturile de teren cu numărul cadastral ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor” care aparțineau lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, prin modificări în ”Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri” au emis acte care acordă drepturi de proprietate și anume Titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe care le-au semnat și eliberat, pentru a fi prezentate la oficiul cadastral Criuleni”, însă prin ce s-au manifestat acțiunile intenționate ale lui Nicolae DIORDIEV, organul de urmărire penală nu a indicat, iar careva probe pertinente și concludente nu au fost administrate.

Mai mult ca atât, asupra corectitudinii înscrierilor din registrul bunurilor imobile efectuate de către Nicolae DIORDIEV nu s-a expus nici o autoritate competentă. Or, instanța de judecată atestă că, organul de urmărire penală nu a audiat nici o persoană care să invoce legătura între persoanele ce au beneficiat de înregistrare și inculpatul Nicolae DIORDIEV în scopul stabilirii intenției acestuia de a săvârși infracțiunea, admitând în calitate de probe pe cauza penală doar mărturiile așa ziselor părți vătămate Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, precum și a martorilor Ivan IVANOV, Nina BERZAN, Mihail BERZAN, Nina DICUSAR, Natalia GROZA și Valeriu BERZAN, fără însă a combate declarațiile inculpatului Nicolae DIORDIEV care a menționat că în Registrul de evidență a deținătorilor de terenuri

deținut de primăria sat. Doroțcaia, r-nul Dubăsari nu era indicată locul amplasării acestor terenuri, fiind indicat doar proprietarul și suprafața terenului, precum și nu au fost elucidate circumstanțele privind lipsa delimitării terenurilor pe teritoriul sat. Doroțcaia, r-ul Dubăsari, fapt care a fost confirmat atât de către inculpatul Andrei LEAȘCO, cât și de către martorul Valeriu BERZAN, actual primar al localității.

Astfel, în lipsa unei delimitări ale terenurilor, instanța conchide imposibilitatea stabilirii cu certitudine că terenul cu nr. ***** aflat în sectorul ”Podul Armenilor”, care se pretinde că a fost acaparat ilegal de către Andrei LEAȘCO ar fi aparținut anume părții vătămate Mihail BERZAN.

Tot aici, instanța ține să scoată în evidență că partea vătămată Mihail BERZAN pretinde că terenul cu nr. cadastral ***** ce i-a aparținut cu dreptul de proprietate ar fi avut suprafața totală de 0,12 ha, pe când potrivit Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat pe numele lui Andrei LEAȘCO se constată că terenul respectiv are suprafața de 0,1645 ha, astfel constatându-se o suprafață mult mai mare, ceea ce încă odată confirmă faptul că Mihail BERZAN posibil să se folosească de un alt teren.

Așa fiind, instanța apreciază că, în speța dată, acuzațiile penale aduse lui Nicolae DIORDIEV sunt neîntemeiate și poartă un caracter de raporturi civile.

În hotărârea *Saunders vs. Marea Britanie din 17 decembrie 1996*, CtEDO a enunțat cu valoare de principiu generală că, prezumția nevinovăției și exigența ca organul de urmărire penală să suporte sarcina de a dovedi acuzațiile este menționată explicit în articolul 6 §2 din Convenția Europeană și ține de noțiunea generală de proces echitabil în sensul articolului 6 §1.

În aspectul existenței în speța dată a relațiilor civile și nu a acuzațiilor penale, se reține că Curtea Europeană în cauza *Perez vs. Franța, 12.02.2004* a considerat că în asemenea cazuri, aplicabilitatea art. 6 atinge limitele sale și a reamintit că Convenția nu garantează nici dreptul revendicat de reclamant la „răzbunare privată”, nici *actio popularis*.

Astfel, nu a admis ca dreptul de a urmări sau de a condamna penal terțe persoane trebuie neapărat exercitat în paralel cu exercitarea de către victimă a dreptului de a intenta o acțiune civilă. Concomitent, în conformitate cu jurisprudența sa (*Acquaviva c. Franței, 21 noiembrie 1995*), Curtea urmează să examineze dacă a existat o „încălcare” a unui „drept cu caracter civil” care poate fi pretins, cel puțin din motive discutabile, recunoscut în dreptul intern. Curtea relevă că după depunerea plângerilor sale penale, reclamantul nu a fost împiedicat să formuleze pretenții referitoare la „drepturile cu caracter civil”.

Prin urmare, reclamantul a avut ca scop doar condamnarea persoanelor care el le-a acuzat. Curtea trebuie să constate, că procedurile penale în cauză nu se refereau la nici o încălcare a drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, nici la temeinicia unei acuzații în materie penală îndreptată împotriva lui în sensul art. 6 CEDO. În asemenea cazuri, aplicabilitatea art. 6 atinge limitele sale, notându-se că Convenția nu garantează dreptul revendicat de reclamant la „răzbunare privată”.

Astfel, nu a admis că dreptul de a urmări sau de a condamna penal terțe persoane trebuie neapărat exercitat în paralel cu exercitarea de către victima a dreptului de a intenta o acțiune civilă.

În susținerea celor menționate supra, instanța atestă că, la materialele cauzei penale acuzatorul de stat nu a anexat nici un act din care s-ar deduce dreptul de proprietate a părților vătămate Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV în privința terenurilor cu nr. cadastrale ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor”, or, după cum s-a iterat supra, potrivit art. 20 Cod funciar, documentele ce confirmă drepturile deținătorilor de teren sînt: titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat de autoritățile administrației publice locale în cazul atribuirii de către acestea a terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale sau de către Agenția Proprietății Publice în cazul atribuirii de către stat a terenurilor proprietate publică a statului, certificatul de moștenire, contractul de vânzare-cumpărare, contractul de donație, contractul de schimb, contractul de arendă și altele.

Iar, reieșind din faptul că nimeni nu este obligat să-și dovedească nevinovăția sa, procurorul urma să verifice în primul rând dacă a existat cererea lui Mihail BERZAN din 2002 prin care ultimul a renunțat la o parte din terenul cel deținea în proprietate, să verifice prin audierea fostului șef, inginerului cadastral Criuleni din anul 2002 dacă inculpatul Nicolae DIORDIEV s-a consultat cu acesta referitor la procedura de rectificare a datelor din registrul bunurilor imobile, iar în al doilea rând să determine dacă Mihail BERZAN deținea terenul respectiv anume în sectorul ”Podul Armenilor” și că acesta a fost ulterior transmis lui Andrei LEAȘCO.

La fel, organul de urmărire penală urma să verifice temeiul în baza căruia lui LEAȘCO Andrei Grigore și Victor BOȘCĂNEAN le-a fost atribuite în proprietate terenurile cu nr. cadastrale ***** și ***** aflate în sectorul ”Podul Armenilor”, în situația în care în Titlurile de autentificare a dreptului deținătorilor de terenuri s-a indicat prezența Deciziei Consiliul sătesc Doroțcaia nr. 4 din 10.02.1995, iar inculpatul DIORDIEV Nicolae Ion că aceasta avea o anexă în care era indicați și LEAȘCO Andrei Grigore și Victor BOȘCĂNEAN, anexă care nu se regăsește la materialele cauzei.

Tot aici, instanța consideră relevant a reitera și faptul că organul de urmărire penală în mod eronat a atribuit calitatea de părții vătămate lui Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV, or, în situația în care în învinuirea înaintată acuzatorul de stat a reținut că ”... încâlcind modul de administrare a bunurilor domeniului public a localității...”, calitatea de parte vătămată urma a-i fi atribuită Consiliului local/Primăriei sat. Doroțcaia, r-nul Dubăsari, or, în speță presupusele daune ar fi fost cauzate anume ultimei. Însă, la caz, acuzarea de stat nu a dispus modificarea (concretizarea) învinuirii în vederea incriminării inculpatului Nicolae DIORDIEV a calificativului „a cauzat daune în proporții considerabile sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”.

Pe cale de consecință, rezultă că atunci când un semn calificativ al infracțiunii incriminate lipsește, dar există altul care n-a fost incriminat prin rechizitoriu, instanța de judecată este impusă să adopte o sentință de achitare pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În cauza *Barrber vs. Spania*, din 1988, CtEDO a indicat că sarcina de a demonstra vinovăția este pusă pe seama părții acuzării, iar orice dubii ar trebui să fie interpretate în favoarea învinutului.

Din prevederile articolului 6 al Convenției Europene rezultă că, partea acuzării trebuie să înștiințeze învinutul în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa, astfel încât acesta să se poată pregăti și prezenta apărarea în modul corespunzător.

Totodată, Curtea Europeană, în hotărârea sa din 28 aprilie 2005, *cauza Albina împotriva României*, a reamintit că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6.1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Întrucât Convenția Europeană nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (*Hotărârea Artico împotriva Italiei*, din 13 mai 1980, seria A, nr. 37, p. 16, paragraful 33), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real „ascultate” adică în mod corect examinate de către instanța sesizată.

Altfel spus, art. 6 implică mai ales în sarcina „instanței” obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța (*Hotărârea Perez împotriva Franței (GC)*, Cererea nr. 47.287/99, paragraful 80, CEDH 2004-1, și *Hotărârea Van der Hurk împotriva Olandei*, din 19 aprilie 1994, seria A, nr. 288, p. 19, paragraful 59).

Tot în sarcina părții acuzării este pusă obligația de a administra probe suficiente pentru a condamna persoana învinuită de săvârșirea unei infracțiuni, astfel spus în cauza *Salabiaku vs Franța din 1988*, Curtea a subliniat că instanța de judecată națională este obligată să recurgă în mod automat la prezumție, apreciind toate probele.

Potrivit art. 394 alin. (1) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: 1) descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii; 2) probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

În contextul celor relevate supra, fiind supuse aprecierii probele administrate la materialele cauzei penale din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanța a constatat că în acțiunile inculpatului Nicolae DIORDIEV nu se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, or, probele oferite de partea acuzării sunt afectate de dubii și presupuneri, ceea ce însă contravine principiilor ce guvernează desfășurarea procesului penal și respectarea dreptului la un proces echitabil.

Astfel, cu referire la probele administrate în cauză, instanța de judecată a stabilit că nu s-a dovedit latura obiectivă a infracțiunii și latura subiectivă, astfel încât nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de „depășirea atribuțiilor de serviciu”, că activitatea infracțională a inculpatului Nicolae DIORDIEV nu a putut fi dovedită, dubiu de care profită acesta conform principiului „*in dubio pro reo*”.

În conformitate cu art. 389 alin. (1), (2) Cod procedură penală, *sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.*

Conform art. 8 alin. (2), (3) Cod procedură penală, *nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.*

În conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, reglementat de art. 24 alin.(1-2) Cod de procedură penală, *urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sînt separate și se efectuează de diferite organe și persoane. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.*

Conform art. 26 alin.(3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

Astfel, în baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului.

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărârea *Cașpan contra Belgiei din 13 ianuarie 2005*, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, inter alia, că sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

În acest context, instanța de judecată reține că prezumția de nevinovăție a inculpatului Nicolae DIORDIEV prevalează în cazul dat, iar sarcina probei îi revine acuzării, sarcină cu care aceasta din urmă nu s-a isprăvit. Or, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile presupuselor părți vătămate și/sau martorilor.

În concluzie, instanța de judecată reține că sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe fapte veridice bine dovedite, care să nu provoace dubii asupra acestora, ceea ce se impune în speță, de vreme ce inculpatul Nicolae DIORDIEV nu a recunoscut faptele imputate, iar acuzatorul de stat nu a prezentat probe concludente și pertinente în sprijinul învinuirii înaintate.

Astfel, în temeiul art. 390 alin. (1), pct. 3) conjugate la cele din articolului 389 alin. (1) Cod de procedură penală, inculpatul Nicolae DIORDIEV învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal urmează a fi achitat, din motivul că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

Soluția instanței asupra acțiunii civile

Conform art.385 alin.(1) pct.10) - 11) Cod procedură penală, instanța de judecată soluționează dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă, precum și dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă.

La caz, părțile vătămate Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV în cadrul urmăririi penale au solicitat recunoașterea în calitate de parte civilă și încasarea din contul inculpaților LEAȘCO Andrei Grigore, DIORDIEV Nicolae Ion și DIORDIEV Nina Andrei a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în sumă de 35 000 lei, pentru fiecare, iar în total suma în mărime de 105 000 lei

În corespundere cu prevederile art.387 alin. (2) pct.2) Cod de procedură penală, *în cazul când se dă o sentință de achitare, instanța 2) nu se pronunță asupra acțiunii civile dacă inculpatul a fost achitat pentru că nu sînt întrunite elementele infracțiunii sau există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei, prevăzute în art.35 al Codului penal.*

Având în vedere că prin prezenta sentință inculpații Andrei LEAȘCO, DIORDIEV Nicolae Ion și Nina DIORDIEV au fost achitați în temeiul art. 390 alin.(1) pct. 3) Cod de procedură penală pe motiv că acțiunile acestora nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, în corespundere cu art.387 alin. (2) pct.2) Cod de procedură penală se impune concluzia de a nu se pronunța asupra acțiunii civile.

Soluția instanței cu privire la sechestrul

Potrivit art. 385 alin. (1) pct.12) Cod procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni: dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor.

Conform art. 203 Cod de procedură penală, punerea sub sechestrul a bunurilor este o măsură procesuală de constrângere, care constă în inventarierea bunurilor și interzicerea proprietarului sau posesorului de a dispune de ele, iar în caz de necesitate, de a se folosi de aceste bunuri. După punerea sub sechestrul a conturilor și a depozitelor bancare sînt încetate orice operațiuni în privința acestora.

Punerea sub sechestrul a bunurilor se aplică pentru a asigura repararea prejudiciului cauzat de infracțiune, acțiunea civilă sau eventuala confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor ori a contravalorii bunurilor prevăzute la art.106 alin.(2) și art.106¹ din Codul penal.

Iar, prin prisma art. 210 alin. (1) Cod de procedură penală, bunurile se scot de sub sechestrul prin hotărîrea organului de urmărire penală sau instanței dacă, în urma retragerii acțiunii civile, modificării încadrării juridice a infracțiunii incriminate bănuitului, învinuitului, inculpatului ori din alte motive, **a decăzut necesitatea de a menține bunurile sub sechestrul**. Instanța de judecată, judecătorul de instrucție sau procurorul, în limitele competenței lor, ridică sechestrul asupra bunurilor și în cazurile în care constată ilegalitatea punerii acestora sub sechestrul de către organele de urmărire penală fără autorizația respectivă.

În acest sens instanța reține că, prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 14 decembrie 2018 a fost autorizată punerea sub sechestrul a automobilului de model „Pegeut 307”, cu numărul de înmatriculare *****, ce

aparține de drept de proprietate lui Andrei LEAȘCO și care conform angajamentului scris din 19.12.2018 a fost transmis spre păstrare lui Andrei LEAȘCO.

Astfel, ținând cont că prin prezenta sentință Andrei LEAȘCO a fost achitat în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, iar INSTANȚA DE JUDECATĂ, CONFORM art.387 alin. (2) pct.2) Cod de procedură penală nu s-a pronunțat asupra acțiunii civile, instanța, în vederea asigurării dreptului inviolabilității proprietății lui Andrei LEAȘCO, va dispune anularea măsurii de asigurare a acțiunii și anume sechestrul aplicat în baza încheierii Judecătorei Criuleni (sediul Dubăsari) din 14 decembrie 2018 asupra automobilului „Pegeut 307”, cu numărul de înmatriculare *****, ce aparține de drept de proprietate lui Andrei LEAȘCO.

Soluția instanței cu privire la recuperarea cheltuielilor judiciare

Conform prevederilor art.385 alin. (1) pct.14) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

La caz instanța constată că, acuzatorul de stat a solicitat încasarea în mod solidar din contul inculpaților în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate în sumă de 2100 lei.

În corespundere cu prevederile art. 227 Cod de procedură penală, (1) cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. (2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

În conformitate cu art. 229 Cod de procedură penală, (1) cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului. (2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsa, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

Având în vedere că în prezenta cauză penală inculpații Andrei LEAȘCO, DIORDIEV Nicolae Ion și Nina DIORDIEV au fost achitați, în corespundere cu art.229 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța consideră necesar de a respinge ca neîntemeiată solicitarea procurorului cu privire la încasarea în mod solidar de la inculpați în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată, or, în situația din dosar aceste cheltuieli urmează a fi trecute în contul statului, deoarece potrivit normelor legale citate supra inculpatul are obligația de a recupera cheltuielile judiciare doar în situația în care vinovăția acestuia a fost demonstrată incontestabil.

Analizând argumentele apărării și acușării, elucidând și constatând în cadrul cercetării judecătorești tabloul faptic detaliat, în conformitate cu art. art. 340, 384-385, 390, 392-394 și 396 Cod de procedură penală, instanța de judecată,-

hotărăște:

LEAȘCO Andrei Grigore, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (1) Cod penal, se achită pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

DIORDIEV Nina Andrei, învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (1) Cod penal, se achită pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

DIORDIEV Nicolae Ion, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (1) Cod penal se achită pe motiv că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În conformitate cu prevederile art. art.387 alin. (2) pct.2) Cod de procedură penală nu se pronunță asupra acțiunilor civile înaintate de Mihail BERZAN, Andrei DIORDIEV și Nadejda NICOLAEV împotriva inculpaților LEAȘCO Andrei Grigore, DIORDIEV Nicolae Ion și DIORDIEV Nina Andrei.

Cererea procurorului privind încasarea de la inculpații LEAȘCO Andrei Grigore, DIORDIEV Nicolae Ion și DIORDIEV Nina Andrei a cheltuielilor de judecată în mărime de 2100 lei, se respinge ca neîntemeiată.

Se anulează sechestrul aplicat în baza încheierii Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 14 decembrie 2018 asupra automobilului „Pegeut 307”, cu numărul de înmatriculare *****, ce aparține cu drept de proprietate lui Andrei LEAȘCO.

Sentița poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari).

Președintele ședinței, judecător

Adrian CERBU